Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid

Wonen en werken. In een veilige, gezonde en duurzame leefomgeving.

Jaarstukken 2023

Voorwoord

Ook in 2023 gaven we invulling aan de grote opgave om de regio duurzaam, veilig én gezond te houden. Zo werden de taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving kritisch tegen het licht gehouden, hielden we toezicht op de uitstoot van Zeer Zorgwekkende Stoffen en bereidden we ons goed voor op de Omgevingswet. Dat deden we samen, met collega's, partners en betrokkenen. Zowel op lokaal, regionaal als provinciaal niveau.

In deze jaarrekening ligt de focus op het financieel resultaat van 2023. De jaarrekening sluit met een nadelig saldo als gevolg van de hoge inflatie. Dit tekort was al voorzien bij het opstellen van de begroting. Het tekort wordt, zoals afgesproken, gedekt uit het weerstandsvermogen.

De kwaliteit van ons werk en het voortdurend verbeteren hiervan is binnen OZHZ prioriteit nummer één. In 2023 hebben wij ons ingezet om aan de wettelijke verplichting te voldoen om regiobreed dezelfde uitvoerings- en handhavingsstrategie te hanteren. De VTH-taken die wij uitvoeren voldoen nu hieraan. Een mooi resultaat dat bijdraagt aan de doorontwikkeling van de kwaliteit van de VTH-taak uitvoering.

Met het programma 'Toekomstgerichte gebiedsontwikkeling' stimuleren wij duurzaam bouwen én ondernemen. Het afgelopen jaar ontwikkelden we een puntensysteem voor natuurinclusief bouwen. En maakten we een signaleringskaart om mogelijke ruimten te vergroenen. Dit deden wij in samenwerking met een aantal gemeenten. Ook ontwikkelden we voorbereidingsregels voor het bodembeleid.

Onze inspecteurs bezochten het afgelopen jaar weer veel bedrijven in de regio. Transportbedrijven, bouwmarkten en tuincentra. Maar ook drukkerijen, garagebedrijven en verschillende horecaondernemers. Bij de bedrijven in de grafische industrie controleerden we op het gebruik van Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS). Tijdens de controle keken we – samen met het Waterschap - naar de uitstoot van ZZS naar de lucht en eventuele lozingen in de bodem en het water. In 2024 geven we hier een vervolg aan.

Wij nemen deel aan het Landelijke programma Altijd Actuele Digitale Vergunning (DigiV). Een programma waarin je op elk moment van de dag een vergunning van een bedrijf kan inzien. Om het programma te vullen is data nodig. Hierin werken wij samen met de andere omgevingsdiensten. Niet onbelangrijk is het project de Betere Wereldbaan. Een initiatief om gezamenlijk met de vijf Zuid-Hollandse omgevingsdiensten te werven op de arbeidsmarkt. OZHZ heeft hierin een voortrekkersrol. In 2024 zetten we hier weer vol op in.

Maar ook intern hebben wij veel bereikt. Zo is er een nieuwe unit Data & ICT (DIT) opgericht. En hebben onze medewerkers de laatste maanden van 2023 de puntjes op de i gezet om goed voorbereid te zijn op de inwerkingtreding van de Omgevingswet.

Veel dank en complimenten aan iedereen die een bijdrage heeft geleverd aan de grote opgaven waar we met z'n allen voor staan om de regio duurzaam, veilig én gezond te houden.

Meindert Stolk
voorzitter OZHZ

Inhoud

Voorwoord
Inhoudsopgave
Inleiding

I Jaarverslag **5**

1. Programmaverantwoording 5

1.1 Thema's 5
1.2 Dit deden wij voor Zuid-Holland Zuid 6
1.3 Bestuurlijke ontwikkelingen 8
1.4 Kritische prestatie indicatoren 14
1.5 Wat heeft het gekost? 22

2. Paragrafen 28

2.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 29
2.2 Onderhoud kapitaalgoederen 33
2.3 Financiering 34
2.4 Bedrijfsvoering 38

II Jaarrekening 2023 **46**

1. Balans per 31 december 2023 47
2. Programmarekening 2023 63
3. Rechtmatigheidsverantwoording 65
4. Wet normering topinkomens (WNT) 66
5. Begrotingsrechtmatigheid 68

Bijlage 1 Verbonden partijen **69**
Bijlage 2 Overzicht taakvelden **70**
Bijlage 3 Verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen **71**

Inleiding

Voor u liggen de jaarstukken 2023 van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid.

Hiermee doen wij verslag over de uitvoering van de begroting 2023. Het jaarverslag is de verantwoording over de behaalde beheersmatige en financiële resultaten. Inhoudelijk wordt separaat, per opdrachtgever, gerapporteerd over de uitvoering van de jaarprogramma's 2023.

In de begroting 2023 hebben wij speerpunten en prestatie-indicatoren geformuleerd. In het jaarverslag sluiten wij hierop aan en gaan we in op de resultaten.

De jaarstukken bestaan uit het jaarverslag (deel I) en de jaarrekening (deel II). Het jaarverslag bevat de programmaverantwoording (wat willen we, wat hebben we daarvoor gedaan en wat heeft het gekost?) en de verplichte paragrafen. De jaarrekening bevat de balans, programmarekening en specifieke verantwoordingen.

I. Jaarverslag

1. Programmaverantwoording

1.1 Thema's

Veiligheid

OZHZ draagt bij aan een veilige regio. Door het verlenen van vergunningen zorgen wij ervoor dat bedrijfsactiviteiten zo min mogelijk gevolgen hebben voor de veiligheid van bewoners in de omgeving. Dit doen wij door in een vergunning vast te leggen hoeveel en welke stoffen een bedrijf mag verwerken, uitstoten of afvoeren. Samen met bijvoorbeeld de veiligheidsregio worden risicoanalyses gemaakt om onveilige situaties zoveel als mogelijk te voorkomen. Vervolgens controleren onze inspecteurs of de bedrijven zich aan de vergunningsvoorschriften houden.

Duurzaamheid

OZHZ draagt bij aan een duurzame regio. Dit doen wij door advies te geven over een bewuster (her)gebruik van energie en grondstoffen om schade aan het milieu te voorkomen. De omgevingsdienst adviseert over energiebesparing aan bedrijfstakken zoals bijvoorbeeld zorginstellingen, scholen en bedrijven in de agrarische sector. OZHZ denkt met gemeenten mee over een duurzame inrichting van de ondergrond en omgeving. We streven hierbij naar een goede balans tussen omgevingskwaliteit en ruimte voor economische ontwikkelingen.

Gezondheid

OZHZ draagt bij aan een gezonde omgeving. Door het verlenen van vergunningen zorgen wij ervoor dat bedrijfsactiviteiten zo min mogelijk schadelijke effecten hebben op de gezondheid van omwonenden of het milieu. Dit gebeurt door vast te leggen hoeveel en welke stoffen een bedrijf mag verwerken, uitstoten of afvoeren. Vervolgens controleren onze inspecteurs of de bedrijven zich aan de vergunningsvoorschriften houden. Bij het reinigen van vervuilde bodem adviseren onze deskundigen over hoe dat zo goed mogelijk en zonder risico’s voor de gezondheid kan. Daarnaast toetsen wij ook de saneringsplannen van gemeenten en bedrijven.

Leefbaarheid

OZHZ draagt bij aan een leefbare regio door in de woonomgeving overlast die bewoners een gevoel van onbehagen geeft, te signaleren en aan te pakken. OZHZ houdt toezicht op bedrijven en behandelt klachten van inwoners over milieuoverlast. Daarnaast ondersteunen wij een aantal gemeenten met toezicht en handhaving bij bijvoorbeeld evenementen. De bescherming van natuurgebieden (de groene handhaving) is een speciale taak die OZHZ uitvoert voor de hele provincie. Ook op het gebied van geluid heeft OZHZ een rol. Geluidoverlast is een breed begrip. Wat voor de ene inwoner gezellige muziek is, kan voor een andere persoon irritante herrie zijn.

Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid

2023

Dit deden wij voor Zuid-Holland Zuid

Jaarstukken

Wat deed OZHZ?

Voor de inwoners en ondernemers

Bekijk de online jaarverslagomgeving van OZHZ. Daar leest u het hele jaar door over de laatste vergunningsprocedures en toezichtsacties. We nemen u ook mee in onze verhalen over de meest actuele onderwerpen. Van onze controles bij bedrijven op Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) tot aan de inzet van drones om een gebied te inspecteren. Van de voorbereidingen op de Omgevingswet tot aan ondermijning. U leest interviews met experts en ziet wat onze adviezen in de praktijk betekenen.

Het is de online omgeving waar iedereen kan zien wat OZHZ betekent voor de leefomgeving. U, maar ook iedere inwoner, ondernemer, raadslid, ambtenaar of samenwerkingspartner. Binnen de omgeving klikt u verder als u meer wilt weten over wat we gedaan hebben in een bepaalde gemeente of vanuit een van onze programma's.

Scan de bijgaande QR-code met uw mobiele telefoon of kijk op www.ozhz.nl/jaarverslag-2023/

1.3 Bestuurlijke ontwikkelingen

In dit hoofdstuk doet OZHZ verslag van de belangrijkste ontwikkelingen in 2023. Dit zijn:

a) De Omgevingswet
b) Overdracht van bodemtaken van provincie naar gemeenten
c) De uitvoering van VTH-taken rondom de Zeer Zorgwekkende Stoffen
d) De uitvoering van de Energie-agenda
e) De Wet kwaliteitsborging voor het bouwen
f) De stikstofproblematiek
g) De aanpak van ondermijning
h) De kwaliteitsimpuls voor vergunningverlening, toezicht en handhaving

Ad a) De Omgevingswet
De Omgevingswet is op 1 januari 2024 in werking getreden. Deze wet vraagt om een integrale benadering van omgevingsplannen en vergunningen, waarbij aspecten als geluid, lucht, bodem, circulariteit, energie en natuur worden betrokken. OZHZ levert deze disciplines en voert de integrale advisering uit. OZHZ werkt daarbij nauw samen met de Veiligheidsregio en de Dienst Gezondheid en Jeugd.

Met het programma Omgevingswet bereidde OZHZ de implementatie voor. De laatste voorbereidingen in 2023 betroffen het aanpassen en testen van systemen en processen, het ontwikkelen van verdiepende kennis, en het maken van afspraken met de opdrachtgevers en verwerking daarvan met financiële vertaling in het jaarprogramma 2024. De (werk)afspraken met opdrachtgevers zijn gebundeld in een document met uitvoeringsafspraken tussen OZHZ en opdrachtgevers. Het is op 30 november 2023 aan het AB aangeboden. Ook hielp OZHZ bij milieugerelateerde vragen bij de voorbereidingen op de Omgevingswet. Er is bijvoorbeeld een handreiking Milieu & Bouwen in het Omgevingsplan opgesteld om ondersteuning te bieden bij milieuthema's in het omgevingsplan.

Een aantal inhoudelijke onderwerpen vroeg om nadere uitwerking. Onder andere de rol van gemeenten in de natuurwetgeving, de verplichting om geluidbrondata aan te leveren, lichthinder en het monitoren van luchtkwaliteit in aandachtsgebieden. De financiële effecten zijn relatief gering. Hierover ging OZHZ met de opdrachtgevers in gesprek bij het opstellen van het jaarprogramma. Begin 2024 berichtten we het AB over de eerste ervaringen met de uitvoering van de Omgevingswet vanaf 1 januari 2024.

Ad b) De overgang van bodemtaken van provincie naar gemeenten
Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2024 is de Wet bodembescherming (Wbb) en aanverwante regelgeving komen te vervallen. Eén van de inhoudelijke wijzigingen is dat het bevoegd gezag voor bodemsaneringstaken grotendeels over is gegaan van de provincie naar de gemeenten. Naar aanleiding van het overgangsrecht zullen de lopende saneringen, nazorgtrajecten en grondwater echter onder het bevoegd gezag van de provincie blijven vallen. De tot 1 januari 2024 als zodanig aan te merken bevoegde gezagen onder de Wbb (dat waren de provincies en 29 grote gemeenten waaronder Dordrecht) worden tot 2030 gefinancierd ten behoeve van de apparaatskosten zoals deze tot 1 januari 2024 werden gefinancierd. De gemeenten die geen bevoegd gezag waren maar dat per 1 januari 2024 wel zijn geworden, zullen geen specifieke additionele middelen voor bodemtaken ontvangen. Financiering van alle met de komst van de Omgevingswet gepaard gaande kosten geschiedt via de algemene uitkering in het Gemeentefonds. Het Rijk gaat de kosten monitoren. Vanwege deze overgang voerde OZHZ in 2023 pilots uit om ervaring op te doen bij het uitvoeren van deze taken volgens een risicogerichte benadering: het zogeheten Regionaal UitvoeringsNiveau (RUN) voor bodemtaken. Die

pilot zal nog doorlopen gedurende 2024. Op grond van het definitieve RUN-bodem stelt OZHZ in 2024 een definitieve raming op van de benodigde middelen. Deze krijgt een vertaling in de individuele jaarprogramma's van de gemeenten en in de begroting 2025.

De huidige bodemkwaliteitskaart en het lokale bodembeleid (Bodembeheernota 2010) zijn meer dan 10 jaar oud. De Omgevingswet, grenswaarden voor PFAS, de advieswaarden voor lood, de Wet Basis Registratie Ondergrond en het RUN-Bodem geven aanleiding om het lokale beleid te vernieuwen. Dit krijgt uitwerking in een bodembeheernota voor elke deelnemer. De gemeente Dordrecht is bereid hierin samen met OZHZ het voortouw te nemen.

Ad c) De uitvoering van VTH-taken rondom de Zeer Zorgwekkende Stoffen

Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) zijn voor mens en milieu gevaarlijke stoffen. Negatieve effecten kunnen zich zowel op korte als op lange termijn voordoen. Voor ZZS is daarom terecht veel maatschappelijke aandacht. Denk bijvoorbeeld aan PFOA-lozingen van Chemours of - buiten ons beheersgebied - de (lucht)emissies van het bedrijf Tata Steel.

Veel stoffen en bronnen maken ZZS tot een ingewikkeld vraagstuk. Dit neemt niet weg dat bedrijven moeten inventariseren welke ZZS zij gebruiken. Deze inventarisatie vraagt vervolgens om actie van het bedrijf om emissie naar het milieu te voorkomen. OZHZ investeert op het thema ZZS. Zo houdt OZHZ de (milieu)vergunningen van grotere afvalverwerkers op het thema ZZS actueel. Ook beoordeelt OZHZ de door deze bedrijven uitgevoerde inventarisaties en voorgestelde maatregelen. Bij nieuwe vergunningaanvragen van ZZS-relevante bedrijven neemt OZHZ het thema ZZS meteen mee. Ook werkt OZHZ samen met de waterschappen.

OZHZ heeft in 2023 vier branches benaderd. Namelijk de metaalbewerking, scheepswerven, drukkerijen en de chemische industrie. Over het algemeen is de respons op de uitvraag goed te noemen. Alle ontvangen veiligheidsinformatiebladen (VIB) zijn digitaal door de ZZS-tool gehaald en vervolgens handmatig verder gescreend. Uit deze analyse blijkt dat bij alle branches sprake is van ZZS. De hoeveelheid binnen en tussen branches verschilt. Uit de data kan veel informatie worden gehaald over ZZS in processen en producten. Op informerende wijze is terugkoppeling gegeven aan de bedrijven en zijn vergunningplichtige bedrijven dringend geadviseerd met een vermijdings- en reductieprogramma aan de slag te gaan. De verkregen informatie dient als basis om in 2024 verder te gaan met de pilot.

Ad d) De uitvoering van de Energie-agenda

De energiebesparingsplicht houdt in dat bedrijven en instellingen alle energiebesparende maatregelen moeten uitvoeren met een terugverdientijd van vijf jaar of minder. Via de informatieplicht rapporteren zij over de genomen energiebesparende maatregelen. De gemeentelijke besparingsdoelen liggen vast in de Regionale Energiestrategieën (RES'en). De gemeenten en provincies zijn het bevoegde gezag, en daarmee ook belast met het toezicht en de handhaving van deze verplichtingen. Sinds 2021 voert OZHZ deze taken uit voor alle opdrachtgevers in een collectieve aanpak: de E-agenda. Doel van de E-agenda is om gemeenten te ondersteunen bij het realiseren van de (RES) doelstellingen. Deze aanpak is een slimme mix van toezicht op wettelijke verplichtingen en stimulering van bovenwettelijk maatregelen om zo efficiënt mogelijk energiedoelen te realiseren.

Per 1 juli 2023 is het toezicht en de handhaving op de energiebesparings- en informatieplicht opgenomen in het verplichte basistakenpakket van de omgevingsdiensten. Het toezicht op energiebesparing is daarmee een structurele taak geworden. OZHZ is daarom in gesprek met de opdrachtgevers om de financiering van deze taak ook structureel te maken. Financiering op incidentele basis maakt OZHZ afhankelijk van externe inhuurkrachten. Dit maakt de inzet kwetsbaar en kostbaarder. Sinds begin 2023 is daar voor bijna alle opdrachtgevers ook de

uitvoering van de het toezicht en handhaving op energielabel C voor kantoorgebouwen bijgekomen, een verplichting op grond van de bouwregelgeving. Na een grondige inventarisatie is duidelijk welke kantoren nog niet voldoen. Deze kantoren hebben tijd gekregen om een geldig label aan te leveren of een verbeterplan in te dienen. Kantoren die hier niet aan hebben voldaan krijgen te maken met handhaving.

Om de energiebesparingsdoelstelling kracht bij te zetten stelt het rijk € 56 mln. beschikbaar in een SPUK-subsidie, voor additioneel toezicht op energiebesparing. De subsidie is niet voor huidige werkzaamheden en mag geen huidige budgetten vervangen. Voor OZHZ gaat het om € 270.000 per jaar in 2023 en 2024 en € 210.000 per jaar in 2025 en 2026. Aan de subsidie zijn diverse voorwaarden gesteld, waaronder het aannemen van minimaal 1 vaste fte. Inmiddels hebben we hiervoor twee ervaren toezichthouders in dienst genomen. Ook is vastgelegd dat 70% van het budget moet worden besteed aan toezicht. De overige 30% mag worden besteed aan opleiding, overhead en stimulering. Bij de start van 2023 hebben alle betrokken medewerkers relevante cursussen gehad, die pasten bij hun functie.

OZHZ heeft de huidige E-agenda herijkt en uitgebreid, omdat de energiebesparingsplicht per 1 juli 2023 werd uitgebreid en aangescherpt: naast een nieuwe EML lijst moeten ook vergunningplichtige bedrijven (type C), ETS bedrijven en glastuinbouw voldoen aan de informatie-/energiebesparingsplicht. Dat betekent dat er meer bedrijven onder gaan vallen die OZHZ gaat controleren. De eerdergenoemde SPUK subsidie is benut om de controles op deze extra bedrijven te financieren.

Het stimulerende spoor van de E-agenda is het afgelopen jaar verder ontwikkeld en aangescherpt, zodat het instrumentarium beter aansluit bij de laatste ontwikkelingen. Nog meer als voorheen willen we gemeenten en de provincie ondersteunen bij actuele thema's, zoals bijvoorbeeld netcongestie. Dit doen we door o.a. dataverzameling vanuit toezicht en stimulering, betrokkenheid bij innovatieve oplossingen zoals energiesystemen en de regionale convenant zorg.

Ad e) De Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb)

Gelijktijdig met de Omgevingswet trad per 1 januari 2024 de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) in werking. In 2024 geldt deze wet alleen voor nieuwbouwplannen, in 2025 volgt de verbouw. In de eerste jaren gaat het alleen om relatief eenvoudige bouwwerken (gevolgklasse 1). Doel van de wet is het verbeteren van de bouwkwaliteit en het versnellen van procedures, door inschakeling van private kwaliteitsborgers.

Door de Wkb verandert de rol van gemeenten tijdens het bouwproces. Er komt meer nadruk te liggen op toezicht en minder op het toetsen van aanvragen. Het bevoegd gezag verleent nog vergunning voor de ruimtelijke aspecten en houdt hier zo nodig toezicht op. Voor de bouwtechnische aspecten ontvangt het bevoegd gezag een melding van de initiatiefnemer en is het toezicht hierop privaat geregeld. OZHZ houdt indien nodig pas toezicht na een signaal van de kwaliteitsborger (tijdens de bouw) of op basis van de ontvangen gereedmelding (na afloop).

Het financiële effect van de Wkb hangt samen met de beleidskeuzes die de gemeente maakt over de uitvoering van de Wkb en de inrichting van uw legesverordening. Op basis van de uitgangspunten van de wet en de inrichting van het stelsel, neemt de inzet vanuit OZHZ toe. Met de gemeenten Alblasserdam en Dordrecht vonden gesprekken plaats over de beleidskeuzes die zij kunnen maken binnen de kaders van de Wkb. Het exacte effect op de kengetallen monitort OZHZ na inwerkingtreding van de Wkb in de praktijk. Op basis daarvan stelt OZHZ de raming voor 2025 op.

Naar verwachting leidt de Wkb tot lagere legesinkomsten voor de gemeenten. Dit is ook afhankelijk van de inhoud van de legesverordening. Hiertegenover staat dat er wel leges geheven mogen worden op aanvragen voor milieuvergunningen.

OZHZ stelde een werkproces op voor het behandelen van meldingen in het kader van de Wkb en deelde dat met alle gemeenten in Zuid-Holland Zuid. In het 4e kwartaal heeft OZHZ in samenwerking met gemeenten in de regio een informatieavond georganiseerd voor aanvragers (aannemers, gemachtigden, architecten enzovoort). Daarnaast is tijdens de Netwerkdag Omgevingswet regio Zuid-Holland Zuid die op 26 oktober gehouden is, uitbereid stilgestaan bij de invoering van de Omgevingswet.

Ad f) De stikstofproblematiek

In Nederland komt er te veel stikstof in het water en de bodem terecht. Dit is schadelijk voor de natuur, water- en bodemkwaliteit en gezondheid van de mens. Daarom moet de stikstofuitstoot omlaag. De overheid neemt hiervoor maatregelen in de landbouw, industrie, bouw, verkeer en vervoer, en investeert in natuurherstel. Het kabinet heeft in het coalitieakkoord afgesproken dat in 2030 74% van de stikstofgevoelige natuur in Natura-2000-gebieden de zogeheten 'kritische depositiewaarden' (KDW) niet meer overschrijdt. Boven deze grens is er namelijk een risico dat de kwaliteit van leefgebieden van dieren en planten beschadigt. Met als gevolg dat er dier- en plantensoorten verdwijnen en ecosystemen ontregeld raken. Daarnaast werken het Rijk, de provincies en andere betrokkenen samen aan een gebiedsgerichte aanpak om de natuur te herstellen. NB: overigens staat 2030 nu wel ter discussie met de val van het kabinet. In de Wet stikstofreductie en natuurverbetering is opgenomen dat in 2035 tenminste 74% van de KDW niet meer overschreden wordt.

Sinds het vervallen van het Programma Aanpak Stikstof (PAS) richt een werkgroep zich op de gevolgen van de stikstofuitspraken en -beleidsontwikkelingen voor de werkzaamheden van OZHZ. Dat betreft dan vooral de vergunningverlening in het kader van de Wabo. Voor de groene handhaving zijn er andere procedures en overleggen en werkt OZHZ nauw samen met de Omgevingsdienst Haaglanden vanwege de vergunningverlenende taak in het kader van de Wet natuurbescherming. Het thema stikstof raakt de grotere opgaven van gemeenten, zoals woningbouw en economische ontwikkelingen. OZHZ adviseert de gemeenten door middel van nieuwsberichten over de actualiteiten op het gebied van stikstof of bij ontwikkelingen door jurisprudentie. Daarnaast helpt OZHZ bij vragen. Bijvoorbeeld door het opstellen van een nieuwe versie van het beoordelingskader woningbouw, waarmee men snel kan bepalen of er voor een woningbouwproject een stikstofberekening nodig is.

Ad g) De aanpak van ondermijning

De aanpak van ondermijnende criminaliteit is een belangrijk thema binnen het openbaar bestuur en verheven tot speerpunt op zowel landelijk als lokaal niveau. Steeds vaker worden bedrijfsactiviteiten en ondernemingen gebruikt als dekmantel voor het witwassen van geld, de productie van drugs, dan wel opslag of distributie van illegale goederen. Signalen van ondermijnende criminaliteit komen vaak voor in de horeca, detailhandel en bij garagebedrijven.

Het belang van een brede aanpak van ondermijning komt terug in onder meer het Dreigingsbeeld Milieucriminaliteit. OZHZ levert bij de aanpak van ondermijning kennis en data over bedrijven (samenwerking RIEC), neemt deel aan data-uitwisseling, levert deskundigheid over de milieuaspecten van de onderzochte locaties en, indien passend, snelle handhaving van de milieuovertredingen. De afgelopen jaren is de regionale aanpak (deskundigheid en samenwerking) verder ontwikkeld. Een aantal gemeenten en de provincie Zuid-Holland stelden specifieke budgetten beschikbaar. Via projecten van de Ontwikkelaanpak 2022-2025 versterken we dit onderdeel. OZHZ denkt met gemeenten mee op strategisch/regieniveau en neemt deel aan casusoverleggen met ketenpartners en de daaruit voortkomende gezamenlijke ondermijningsacties.

Het afgelopen jaar is OZHZ blijven investeren in de kennis van haar medewerkers op het gebied van ondermijnende criminaliteit. Zo hebben we een training verzorgd die zag op de bewustwording van signalen van

ondermijning. Hierdoor herkennen de medewerkers nog beter signalen van (mogelijke) criminele activiteiten. Daarnaast publiceren we regelmatig artikelen over ondermijning, zowel intern als via de website en socials. In 2024 gaat OZHZ zich bovendien nog meer richten op de bewustwording bij de vergunningverleners. Dit om zoveel mogelijk te voorkomen dat we door het verstrekken van een vergunning ondermijnende criminaliteit faciliteren.

Medewerkers van OZHZ kunnen signalen van ondermijning melden bij een intern meldpunt. Het ondermijningsteam pakt de signalen van dit meldpunt op en bespreekt deze met de ketenpartners. Daarna kan gezamenlijk een passende interventie worden bepaald. Ook in 2024 blijft OZHZ, samen met de ketenpartners, werken aan de aanpak van ondermijning door te investeren in kennis, vaardigheden en samenwerking. Daarnaast ontwikkelt OZHZ een tool waarmee data uit de eigen systemen en die uit open en gesloten internetbronnen kan worden benut bij de aanpak van ondermijning. De nieuwe unit Data en ICT krijgt hierin een belangrijke rol.

Ad h) De kwaliteitsimpuls voor vergunningverlening, toezicht en handhaving

Voor de opvolging van de aanbevelingen uit de landelijke rapporten van de Commissie Van Aartsen, de Algemene Rekenkamer en de Strategische Milieukamer (Dreigingsbeeld milieucriminaliteit) is het 'Interbestuurlijk Programma Versterking VTH-stelsel' (IBP) opgesteld. Langs 6 pijlers werken alle betrokken partijen in het IBP aan versterking van vergunningverlening, toezicht en handhaving. Daarnaast werken de Zuid-Hollandse omgevingsdiensten aan verdere kwaliteitsverbetering als uitvloeisel van het rapport van Twynstra Gudde (Verkenning maatschappelijke ontwikkelingen en opgaven van gemeenten en provincie).

Laatstgenoemd traject in Zuid-Holland is in 2022 door de besturen van de 5 omgevingsdiensten geaccordeerd. De directeuren hebben besloten om een gezamenlijke aanpak te ontwikkelen voor drie hoofdthema's: de opbouw van kennis en deskundigheid, arbeidsmarktcommunicatie en werving en het versterken van de digitale informatievoorziening in de keten. De uitvoering van deze opdracht gebeurt parallel aan de landelijke ontwikkelingen in het kader van het Interbestuurlijk Programma (IBP) Versterking VTH die zoveel mogelijk worden meegenomen bij de uitvoering van de opdracht. De projecten waaraan OZHZ deelneemt worden grotendeels ook gefinancierd vanuit de landelijke SPUK-subsidie die aan het IBP verbonden is. Eind 2022 ontving OZHZ een positieve reactie op de ingediende SPUK-aanvraag voor een bedrag van ongeveer € 600.000. De opgevoerde projecten zijn in samenspraak tussen de 5 Zuid-Hollandse omgevingsdiensten tot stand gekomen en zien o.a. op de Altijd Actuele Digitale Vergunning, mogelijke verbeteringen bij het gebruik van Inspectieview Milieu, afstemming van bestuursrecht en strafrecht, verbetering van data en informatie-uitwisseling (datalab) en het anonimiseren van VTH-documenten.

Het IBP bestaat uit 6 pijlers die zich richten op de robuuste financiering van omgevingsdiensten, verbetering van de bestuursrechtelijke en strafrechtelijke handhaving, informatie-uitwisseling en datakwaliteit, kennisinfrastructuur en arbeidsmarkt, onafhankelijke uitvoering van toezicht en handhaving, en monitoring van de kwaliteit van het milieutoezicht. De programmadirecteur van het IBP heeft het AB hierover op 6 april 2023 geïnformeerd. Een van de onderwerpen van het IBP is de uitrol van de nieuwe Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingsrecht (LHSO). Het AB stemde ermee in om deze ter vaststelling aan te bieden aan de colleges van de gemeenten en provincie. Stand van zaken begin 2024 is overigens dat nog niet alle gemeenten de LHSO hebben vastgesteld.

Vanuit pijler 1 van het IBP zijn robuustheidscriteria opgesteld. De omgevingsdiensten is gevraagd zich hieraan te toetsen en de resultaten daarvan toe te sturen naar het Ministerie van IenW. Voor 1 april 2024 zal OZHZ de gesignaleerde verbeterpunten opnemen in een plan van aanpak. Voor 1 april 2026 moet elke omgevingsdienst aan de robuustheidscriteria voldoen. Mede met gebruikmaking van de aangeleverde cijfermatige gegevens over de tweejaarlijkse 'Stand van de VTH' vulde OZHZ het toetsingskader in en koppelde daarover terug in het AB van

30 november 2023. OZHZ voldoet nog niet helemaal aan de criteria over de hoogte van het opleidingenbudget en over de business intelligence. Met het al lopende traject voor het realiseren van een nieuwe unit Data en ICT zijn overigens al belangrijke stappen gezet om aan dit laatste criterium te gaan voldoen. Bij de aanlevering van het ingevulde toetsingskader aan IenW wees OZHZ op het al genoemde ontwikkeltraject met de andere Zuid-Hollandse omgevingsdiensten. Dit traject heeft al geleid tot een intensievere samenwerking tussen de Zuid-Hollandse omgevingsdiensten, waarbij op meer dan 100 thema's en onderwerpen wordt samengewerkt en kennis uitgewisseld. Deze doorontwikkeling zien zij als een continu verbeterproces en een sterke impuls voor het IBP. Het plan van aanpak wordt in Q1 van 2024 ter instemming aan het AB voorgelegd en daarna naar het Ministerie van IenW gestuurd.

Vanuit pijler 6 vond op 31 oktober en 1 november 2023 de externe visitatie plaats. Sterke punten van OZHZ vindt de commissie dat de dienst operationeel goed presteert, sterk is in de relatie en communicatie, gericht is op samenwerking en een pragmatische instelling heeft. Te verbeteren is de daadwerkelijke realisatie van de noodzaak tot doorontwikkeling en te reflecteren op de redenen waarom dat soms niet goed lukt, de implementatie en consequenties van het concept van zelforganisatie en het ontwikkelen van perspectieven op de toekomst. Veelal liepen er al acties en initiatieven op deze onderwerpen. In Q1 van 2024 legt OZHZ het plan van aanpak voor aan het AB.

1.4 Kritische Prestatie indicatoren (KPI's)

1.4.1 Algemeen

OZHZ voert zijn wettelijke taak uit in mandaat van gemeenten en provincie Zuid-Holland. Met de deelnemers zijn prestatieafspraken gemaakt. OZHZ moet deze afspraken binnen een bandbreedte van 90% - 110% realiseren. De omzet van OZHZ is per taakveld in verschillende mate variabel. Voor de wettelijke taken geldt dat budgetten binnen zekere marges mogen fluctueren. Voor de adviestaken geldt dat er tot dusver geen sprake is van enige verplichting voor gemeenten om opdrachten bij OZHZ neer te leggen. Wel onderschrijft het bestuur het "preferred suppliership" van OZHZ.

Speerpunt	Prestatie indicator	Realisatie 2023
Taakuitvoering vindt plaats binnen de door het AB gestelde kaders voor financiën en kwaliteit (bijdrageverordening)	Taakuitvoering van OZHZ voldoet aan de VTH-kwaliteitseisen. Producten en prestaties worden gerealiseerd binnen een bandbreedte van 90-110% van het jaarprogramma.	OZHZ voldoet aan de VTH-kwaliteitseisen Realisatie PZH (93,2%) Er is sprake van onderbesteding, maar realisatie blijft binnen bandbreedte. Realisatie gemeenten (gewogen gemiddelde 100,3%) Er is sprake van een overbesteding, maar realisatie bevindt zich op totaalniveau binnen de bandbreedte.
Opdrachtgevers worden actief geïnformeerd.	2 maal per jaar voortgang- en 1 maal per jaar jaarrapportages conform planning in jaarprogramma.	Jaarrapportage 2023 en voortgangsrapportages 2023 conform planning opgesteld.
Periodiek overleg met de opdrachtgever	1 maal per maand vindt gesprek met de gedeputeerde plaats; 2 maal per jaar met wethouders; 1 maal per 4 maanden ambtelijk MARAP-overleg.	Het periodiek overleg met de gedeputeerde en wethouders heeft in de verslagperiode consequent plaatsgevonden. Ook de ambtelijk MARAP overleggen zijn conform planning gevoerd.

OZHZ voldoet voor de taken die zij in mandaat uitvoert voor de deelnemers, aan de kwaliteitscriteria. OZHZ heeft hierover gerapporteerd aan het Ministerie van I&W in het kader van de toetsing aan de robuustheidscriteria, en in de zelfevaluatie ten behoeve van de Visitatie die in november 2023 heeft plaatsgevonden. Wel signaleert OZHZ dat voor de uitvoering van bepaalde specialismen de capaciteit beperkt is en dat OZHZ op onderdelen afhankelijk is van externe inhuur om te kunnen voldoen. Met het oog op de (landelijk gevoerde) discussie over de robuustheid van omgevingsdiensten (InterBestuurlijk Programma Versterking VTH) is het voor OZHZ de vraag of bepaalde specialistische taken anders georganiseerd zouden moeten worden op de schaal van provincie Zuid-Holland, of zelfs op landelijke schaal. Door verwachte bezuinigingen bij gemeenten ("ravijnjaar 2026") lopen zowel de gemeenten zelf als OZHZ het risico dat zij niet langer op alle expertisegebieden kunnen voldoen aan de kwaliteitscriteria. Indien gemeenten bepaalde specialistische taken bij OZHZ zouden neerleggen, kan dit risico worden verkleind.

Bijna alle opdrachtgevers zijn binnen de afgesproken bandbreedte (90%-110%) van het budget gebleven. De gemeente Alblasserdam (89,8%), Hardinxveld-Giessendam (89%) en Zwijndrecht (88,9%) zijn net onder de bandbreedte uitgekomen. OZHZ heeft op individuele basis afspraken gemaakt over de verrekening van over- en onderbestedingen met alle opdrachtgevers.

De realisatie van de provinciale omzet is achtergebleven bij de planning (93,2%). Deze lagere uitputting betreft diverse taakvelden, met in het bijzonder de toezicht groen, bodemvergunningen en de uitvoering van bodemsanering.

Dit wordt deels gecompenseerd door een iets hogere realisatie op de gemeentelijke wettelijke taken (100,3%). Het beeld varieert sterk per opdrachtgever. Meer specifiek is er een toenemende vraag naar vergunningen milieu en vergunningen bouw. Eind 2023 ontving OZHZ een hoger dan gemiddeld aantal vergunningaanvragen, en waarschijnlijk hield dit verband met de komst van de Omgevingswet per 1 januari 2024. Ook het aantal adviesaanvragen op de diverse expertisegebieden van OZHZ is hoger dan geraamd. Daar staat tegenover dat de uitvoering van het grijze toezicht is achtergebleven in de realisatie, mede door een relatief groot aantal instroom van nieuwe toezichthouders die via intensieve training en begeleiding opgeleid moesten worden in 2023 om hun functie in de volle breedte uit te kunnen oefenen.

Speerpunt	Prestatie indicator	Realisatie 2023
Productiviteit	Het aantal productieve uren per FTE bedraagt 1.396 uur. De productiviteitsnorm bedraagt daarmee 62,3%	De productiviteit bedraagt 61%
Aandeel overhead	Het aandeel uren overhead ten opzichte van het totaal aantal uren is genormeerd op 27,3%	Het overheadpercentage is 28,5%
Flexibele capaciteit	Het aandeel uren inhuur ten opzichte van het totaal aantal uren is gemiddeld 10%	Het aandeel inhuur bedraagt 16,2%
Ziekteverzuim	OZHZ hanteert een norm van 5% voor ziekteverzuim.	Het ziekteverzuim bedraagt 4,6%

Productiviteit en overhead

De productiviteit bedraagt 61,0% en blijft dus achter bij de norm van 62,3%. Het aantal productieve uren per medewerker is vanwege het extra bovenwettelijk verlof cfr CAO verlaagd van 1410 naar 1396 uur. De productiviteitsnorm is daarop echter niet omlaag bijgesteld en staat nog steeds op 62,3%. In 2024 zal een nieuwe productiviteitsnorm worden berekend.

Bij de units met achterstand is veelal sprake van een relatie met het ziekteverzuim, of het inwerken van nieuw personeel waarbij in de praktijk blijkt dat dit meer en meer druk zet op de productiviteit. Zo was er sprake van de instroom van een grote groep zogenoemde "TIO's", oftewel de Toezichthouders in Opleiding. Daarnaast zijn productieve medewerkers in 2023 meer dan gebruikelijk belast met activiteiten rond de inrichting en het leren gebruiken van het nieuwe VTH-systeem Open Wave; deze uren zijn doorgaans improductief geschreven. Tot slot zijn meer improductieve uren geschreven als gevolg van de administratieve last rond offertetaken. In 2024 zal OZHZ met voorstellen komen voor een wijze van tijdschrijven waarbij uren die nu nog als indirect worden bestempeld, direct ten laste van de producten voor opdrachtgevers zullen worden gebracht.

De lagere productiviteit komt ook tot uiting in een hogere overhead. Zowel eigen medewerkers als inhuur realiseren een hoger dan geraamd aantal indirecte uren. Naast het inwerken is ook sprake van een aantal omvangrijke trajecten met een bedrijfsmatig karakter, zoals de implementatie van een nieuw VTH-systeem, de

opschoning van de data (ICT Beweegt), wegwerken van de achterstand in het archief, en de verzwaarde VIC-functie waarbij werkzaamheden verschuiven van de accountant naar de eigen VIC-medewerker. Dekking van deze omvangrijke trajecten vindt (deels) plaats uit specifiek hiervoor gevormde bestemmingsreserves.

Flexibele formatie en flexibele schil

Doelstelling is een gemiddelde flexibele schil van 10% en 90% eigen formatie. Daarbij wordt onderscheid gemaakt in de verschillende taakvelden. Onderdelen met een meer variabele omzet (bijvoorbeeld bouw en expertise en advies) hebben een hogere flexibele schil, dan de onderdelen die de wettelijke milieutaken uitvoeren. Ook wordt voor de bodem-taken bewust een hogere flexibele schil aangehouden vanwege de onzekerheid rondom de budgetten als met het van kracht worden van de Omgevingswet de taken (deels) overgaan van de provincie naar de gemeenten. Daarbij speelt ook de realisatie en evaluatie van het nieuwe RUN bodem een rol: het zal tot eind 2024 duren voordat concreter duidelijk gaat worden hoe en met welke intensiteit OZHZ voor de gemeenten deze taken kan gaan uitvoeren.

Ondanks succesvolle wervingsacties was ook in 2023 sprake van een relatief hoog aantal vacatures. Het inwerken van grote groepen nieuwe medewerkers vergde de nodige extra capaciteit én ging ten koste van de productiviteit. Per saldo is de flexibele capaciteit op 16,2% uitgekomen en daarmee hoger dan de norm.

Ziekteverzuim

Het gemiddelde ziekteverzuimpercentage was in 2023 met 4,6% lager dan de norm van 5%. In 2022 kampte OZHZ met een ongebruikelijk hoog verzuim, en daarop zijn diverse maatregelen genomen, in nauwe samenspraak met arbodienst Bezig, om zieke medewerkers weer zo snel mogelijk op de been te krijgen én om verzuim zoveel mogelijk te voorkomen. Intensivering van het case-management en een breder aanbod aan ondersteuning voor de medewerkers (ook als het gaat om problematiek in de persoonlijke of privésfeer) heeft zijn vruchten afgeworpen. Het verzuim schommelde het hele jaar rond de 5%, met de bekende seizoenspatronen van iets hoger verzuim aan het begin en het einde van het jaar, en laag verzuim in de zomerperiode. Door het afsluiten van enkele zeer langdurige dossiers eind 2023 en in de eerste helft van 2024, uitmondend in WIA-trajecten, verwacht OZHZ in 2024 eveens onder de 5% verzuim te blijven. De aandacht van het management voor het terugdringen van verzuim zal echter groot blijven.

1.4.2. Vergunningen en meldingen

Vergunningaanvragen moeten binnen wettelijke termijnen worden afgehandeld en meldingen moeten worden beoordeeld op juistheid en volledigheid. De door de burgers en bedrijven ingediende documenten worden getoetst en leiden bij volledigheid en juistheid tot een bevestigingsbrief of een beschikking.

Speerpunt	Prestatie indicator	Realisatie periode 2 2023
Tijdige en geïntegreerde vergunningen	Regulier: 99% van de reguliere vergunningen dient binnen de wettelijke termijn verleend te zijn.	99% van het aantal besluiten is binnen de termijn verleend.
	Uitgebreid: 95% van de uitgebreide vergunningen dient binnen de wettelijke termijn verleend te zijn. Bij wettelijke termijn moet gedacht worden aan de mogelijkheden die de wet biedt, dus inclusief mogelijke verlenging.	75% van het aantal besluiten is binnen de termijn verleend.
Risicobeheersing	99% van de besluiten wordt niet vernietigd dan wel krijgt positief advies bij de rechtbank/Raad van State dan wel de bezwaarschriftencommissie	100% van de zaken is in stand gebleven.
Dienstbaarheid	Klanttevredenheid: Het gemiddelde van het KTO is minimaal een 7.	Over 2023 is er geen klanttevredenheidsonderzoek uitgevoerd.

In 2023 is er nog geen klanttevredenheidsonderzoek (KTO) uitgevoerd. De hiervoor benodigde rapportage ontbreekt nog. Dit heeft te maken met de ontwikkeling van de nieuwe database. In 2024 zal deze rapportage worden ontwikkeld.

De norm voor tijdige reguliere is in 2023 gehaald. Daarentegen is de norm voor de uitgebreide procedures in 2023 niet gehaald.

De maatregelen die zijn genomen voor de reguliere procedures na de eerste periode 2023 hebben effect: in de tweede periode zijn er fors minder vergunningen van rechtswege ontstaan onder de reguliere procedures. Ook in de laatste periode is dit effect goed zichtbaar. Hierdoor is het gelukt het percentage zo te beïnvloeden dat we de norm van 99% hebben gehaald.

Door het lage aantal uitgebreide procedures in geheel 2023 en het relatieve hoge aantal procedures buiten termijn is het niet gelukt de norm van 95% te halen. De redenen voor het niet behalen van de afgesproken KPI zijn vooral drukte en overdracht van werk. Regelmatig is er goed overleg met de aanvrager over de behandeltermijn, maar dit wordt niet consequent geformaliseerd met een opschorting van de beslistermijn. Het gevoel van urgentie ontbreekt dan omdat het geen fatale termijnen betreft. We zien wel een lichte verbetering ten opzichte van de 2^{e} periode.

Door de komst van de Omgevingswet worden meer uitgebreide procedures regulier. Complexere aanvragen die voorheen uitgebreid waren kennen dan een beslistermijn van 8 weken. Het in alle gevallen halen van deze termijn wordt in het samenspel met aanvragers en (wettelijke) adviseurs best een uitdaging. In 2024 monitoren wij hoe dit verloopt en zullen we de mogelijkheden die de Algemene wet bestuursrecht biedt om op te schorten extra onder de aandacht brengen.

1.4.3. Toezicht en handhaving

OZHZ houdt toezicht en handhaaft de relevante wettelijke bepalingen. Bij toezicht wordt informatie verzameld en een oordeel gevormd over het feit of een activiteit voldoet aan de in de vergunning en regels gestelde eisen. Onder handhaving wordt verstaan het opleggen van sancties (bestuursrechtelijk en/of strafrechtelijk) indien uit het toezicht blijkt dat niet aan de gestelde eisen wordt voldaan.

> *"TD is gedefinieerd als het percentage uitgevoerde periodieke controles in een verslagperiode t.o.v. het aantal geplande periodieke controles in het jaarprogramma."*

> *"NA-initieel is gedefinieerd als het aantal uitgevoerde periodieke controles zonder overtredingen t.o.v. het aantal uitgevoerde periodieke controles aan het einde van een verslagperiode."*

Speerpunt	Prestatie indicator	Resultaten tot en met 31 december 2023
Betrouwbaarheid Provincie	<u>Provincie Grijs:</u> TD = 100% NA-initieel >= 60%[1] <u>Provincie Groen:</u> TD = 100% NA-initieel >= 80%[1] <u>Provincie Bouw en sloop:</u> NA-initieel >= 90%[1]	 TD grijs = 93% NA-initieel = 46% TD groen = 81% NA-initieel = 89% NA-initieel = 95%
Betrouwbaarheid Gemeenten	<u>Gemeenten RUN[2] milieu periodiek toezicht:</u> TD milieu = 100% NA-initieel >= 60%	 TD = 82% NA-initieel = 46%
Betrouwbaarheid Gemeenten AL, DO, ML	<u>Gemeenten RUN integraal periodiek toezicht:</u> Deze werkzaamheden zijn uitgevoerd voor de gemeenten Alblasserdam, Dordrecht en Molenlanden. TD integraal = 100% NA-initieel >= 60% <u>Gemeenten Bouw en sloop (incl. asbest):</u> Deze werkzaamheden zijn uitgevoerd voor de gemeenten Alblasserdam en Dordrecht. Voor de bouw- en sloopfase is geen KPI TD vast te stellen. Afhankelijk van het soort bouw- of sloopplan geeft het beleid aan of toezicht noodzakelijk is. NA-initieel >= 70%	 TD = 87% NA-initieel = 40% NA-initieel = 90%
Risicobeheersing	80% van de zaken die bij de bezwarencommissie, rechtbank en afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State worden behandeld blijft in stand.	Realisatie = 93%

[1] De norm is nog niet formeel vastgesteld
[2] Regionaal Uitvoeringsniveau (RUN)

Provincie grijs

TD: Eind 2022 en begin 2023 kozen verschillende ervaren inspecteurs voor een nieuwe baan. In de eerste periode van 2023 ontwikkelde zich hierdoor een behoorlijke ondercapaciteit. Een gevolg hiervan is dat bij de periodieke controles milieu een achterstand is ontstaan die niet meer kon worden weggenomen. Bestuur en ambtelijke vertegenwoordigers van de opdrachtgevers zijn doorlopend over deze ontwikkeling geïnformeerd. De eerder gecommuniceerde prognose van een toezichtdichtheid aan het einde van het jaar van rond de 95% is behaald. Geborgd wordt dat de 2 bedrijven die in 2023 niet zijn gecontroleerd in ieder geval in 2024 volledig worden gecontroleerd.

NA-initieel: Ten opzichte van voorgaande jaren is een trendbreuk zichtbaar. Voor het eerst in jaren is de naleving van de gecontroleerde bedrijven lager dan de norm. Een algemene oorzaak is hiervoor niet gevonden en vraagt om monitoring. De opvolging op onze bevindingen is onveranderd. Nagenoeg alle bedrijven nemen verantwoordelijkheid en zijn actief in het ongedaan maken van de tekortkomingen.

Provincie Groen

TD: De norm op toezichtdichtheid is niet behaald doordat de geplande controles met betrekking tot stikstof niet zijn gerealiseerd. Dit komt door onduidelijk landelijk beleid. Wel zijn controles in het kader van handhavingsverzoeken omtrent de stikstofuitstoot uitgevoerd en startten we eind 2023 met het uitvoeren van controles extern gesaldeerde bedrijven.

Gemeenten RUN milieu periodiek toezicht

TD: De toelichting zoals gegeven bij de toezichtdichtheid bij Provincie grijs is ook hier van toepassing. De eerder gegeven prognose van een realisatie tussen 80% - 85% is behaald. Het toezicht op een aantal relevante bedrijven is doorgeschoven naar 2024.

NA-initieel: De naleving van de gecontroleerde bedrijven ligt lager dan de norm. Dit beeld is onveranderd ten opzichte van voorgaande jaren. Het gaat met name om het tijdig uitvoeren van terugkomende verplichtingen zoals keuringen van veiligheidsinstallaties waarbij vanuit eigenaarschap een veel actievere houding nodig is dan vaak nu het geval is. In de nieuwe gemeentelijke nota VTH die in 2025 operationeel zal zijn, wordt het verbeteren van de naleving rondom (terugkerende) verplichtingen één van de speerpunten.

Gemeenten RUN integraal periodiek toezicht (Alblasserdam, Dordrecht en Molenlanden)

TD: De toelichting zoals gegeven bij de toezichtdichtheid bij Provincie grijs is ook hier van toepassing. De eerder gegeven prognose van een realisatie tussen 85% - 90% is behaald. Het toezicht op een aantal relevante bedrijven is doorgeschoven naar 2024.

NA-initieel: De naleving van de gecontroleerde bedrijven ligt lager dan de norm. Dit beeld is onveranderd ten opzichte van voorgaande jaren. Het gaat met name om het tijdig uitvoeren van terugkomende verplichtingen zoals keuringen van veiligheidsinstallaties waarbij vanuit eigenaarschap een veel actievere houding nodig is dan vaak nu het geval is. In de nieuwe gemeentelijke nota VTH die in 2025 operationeel zal zijn wordt het verbeteren van de naleving rondom (terugkerende) verplichtingen één van de speerpunten.

Gemeenten Bouw en Sloop inclusief asbest (Alblasserdam en Dordrecht)

NA-initieel: De naleving van de regelgeving rondom met name het slopen en afvoeren van asbest is stabiel en komt overeen met eerdere resultaten uit 2022. Deze goede naleving is mede het gevolg van actieve inzet op gedragsbeïnvloeding. Door de inspecteur wordt bij aanvang van de werkzaamheden contact opgenomen met de opdrachtgever om de verplichtingen die bij de werkzaamheden behoren door te nemen. Dit zorgt ervoor dat de uitvoerders bewuster de voorschriften naleven.

1.4.4. Beoordelingen en beschikkingen bodem

OZHZ levert expertise op het gebied van geluid, lucht, bodem en externe veiligheid aan haar opdrachtgevers voor het ontwikkelen, inrichten en beheren van een duurzame leefomgeving. Om de kwaliteit te beoordelen van de producten, waarvoor geen wettelijke termijn bestaat en ook een toets bij de rechter niet van toepassing is, is een klanttevredenheidsonderzoek (KTO) de meest geëigende aanpak. OZHZ voert regulier een klanttevredenheidsonderzoek uit met behulp van projectevaluaties voor de adviestaken.

Beoordeling en beschikking bodem

Speerpunt	Prestatie indicator	Realisatie 2023
Tijdigheid	Minimaal 90% van de producten wordt afgerond binnen de termijn.	82% (cumulatie kort- en langlopende procedures)
Risicobeheersing	99% van de besluiten wordt niet vernietigd dan wel krijgt positief advies bij de Awb-commissie, rechtbank en Raad van State.	100%
	80% van de zaken die bij Awb-commissie, Rechtbank en Raad van State worden behandeld blijft in stand.	Niet van toepassing
Klanttevredenheid	Onderzoeksvraag: Kwaliteit product en samenwerking met OZHZ	Tevredenheid

Tijdigheid

Voor de KPI 'Tijdigheid' ligt de realisatie met 82% onder de norm van 90%. Een eenduidige verklaring is hier helaas niet voor te geven. In 2024 zal in het zaaksysteem een dashboard zijn ingericht dat zal helpen meer inzicht te verschaffen. Belangrijk om in dit verband evenwel op te merken is dat de verminderde tijdigheid niet tot bezwaren tegen het niet tijdig nemen van besluiten heeft geleid en ook niet tot vertraging voor de marktpartijen.

Risicobeheersing

In 2023 is één keer een bezwaarschrift ingediend tegen een besluit dat is genomen in het kader van het bodembeschermingsrecht, maar het bezwaarschrift is ingetrokken toen er een gecorrigeerd besluit was genomen. Van een rechtsbeschermingsprocedure als zodanig valt dan niet te spreken. Ook heeft er geen behandeling van beroep bij de rechtbank of Raad van State plaatsgevonden in 2023. De ervaring van de afgelopen jaren leert dat hoogst zelden rechtsmiddelen worden ingezet tegen bodem-besluiten.

Klanttevredenheid

In de verslagperiode is evenals vorig jaar vanuit de 'markt' geen significant geluid van ontevredenheid tot OZHZ gericht. De organisaties waar OZHZ mee werkt geven aan tevreden te zijn met de producten van en de samenwerking met OZHZ.

1.5 Wat heeft het gekost?

De programmarekening 2023 sluit met een negatief saldo van € 629.000. Ten opzichte van de tweede bestuursrapportage (€ 536.000) is er sprake van een nadeel van € 92.000.

Per saldo is sprake van € 408.000 aan lagere lasten ten opzichte van de bijgestelde begroting 2023 in de tweede bestuursrapportage. De lagere lasten betreffen hoofdzakelijk de additionele productkosten (€ 242.000); de externe kosten die direct in rekening worden gebracht bij de opdrachtgevers. Hier staan direct gerelateerde lagere baten tegenover. Daarnaast is sprake van lager dan geraamde personeelskosten (€ 175.000). De kosten voor het vaste personeel waren € 118.000 lager, de inhuurkosten waren € 57.000 lager. De lagere personeelskosten hangen voor een deel samen met de iets lager dan geraamde omzet. De afwijking van de raming is ongeveer 0,5%.

1.5.1 Resultatenrekening 2023

Onderstaand is de realisatie per begrotingspost weergegeven.

Resultatenrekening 2023

Programmarekening 2023 Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid	Realisatie 2022	Begroting 2023 primair	Begroting 2023 bijgesteld	Realisatie 2023	Begroting 2023 verschil
Baten					
Inwonerbijdrage	2.212	2.253	2.253	2.253	0-
Wettelijke taken	24.330	22.553	25.844	25.609	235-
Offerte- en subsidietaken	2.517	1.958	3.104	2.684	420-
Overige baten	28	-	107	263	155
Overige bijzondere posten	-	-	-	-	-
Totaal baten	**29.087**	**26.764**	**31.309**	**30.809**	**500-**
Lasten					
Personeelskosten	24.563	21.689	27.170	26.995	175-
Kapitaallasten	410	488	428	429	1
Ondersteuning SGD	1.700	1.725	1.744	1.749	5
Huisvesting	253	509	703	706	3
Overige bedrijfskosten	1.633	1.237	1.555	1.632	77
Additionele productkosten	1.161	1.105	1.128	886	242-
Onvoorzien	107	134	150	73	77-
Overige bijzondere posten	-	-	-	-	-
Totaal lasten	**29.826**	**26.887**	**32.878**	**32.470**	**408-**
Gerealiseerd totaalsaldo van baten en lasten	**739-**	**123-**	**1.569-**	**1.662-**	**92-**
Onttrekkingen aan reserves	856	123	1.150	1.150	0
Toevoegingen aan reserves	-	-	117	117	0
Gerealiseerd resultaat	**117**	**0**	**536-**	**629-**	**92-**
Waarvan algemeen dekkingsmiddel	*2.212*	*2.253*	*2.253*	*2.253*	*0-*

Bedragen x € 1.000

1.5.2 Baten

De totale baten komen € 0,5 mln lager uit dan begroot.

Inwonerbijdrage (nihil)

De inwonerbijdrage is een lumpsumbudget en kan worden beschouwd als een algemeen dekkingsmiddel. Vanuit de inwonerbijdrage wordt een deel van de overhead gedekt en algemene activiteiten van inspecteurs, vergunningverleners en adviseurs die ten goede komen aan alle deelnemers. Voorbeelden zijn: relatiebeheer, kwaliteitszorg, de voortgangsrapportages en de organisatie van de wachtdienst.

De realisatie van de inwonerbijdrage (€ 2,253 mln.) is conform de begroting.

Wettelijke taken milieu/bouw/gebruik (€ 235.000 lagere baten)
OZHZ maakt in de individuele jaarprogramma's per opdrachtgever afspraken over de uit te voeren activiteiten en budgetten. Verantwoording vindt plaats door middel van financiële maandrapportages en de bestuursrapportages. Na het vaststellen van de begroting (zomer 2022), worden de jaarprogramma's 2023 opgesteld. Diverse opdrachtgevers hebben in hun jaarprogramma's hogere budgetten verwerkt dan in de primaire begroting. Dat is vervolgens verwerkt in begrotingswijzigingen: de begroting is op het onderdeel jaarprogramma's (wettelijke taken) opgehoogd met € 3,585 mln, oftewel met 16%. Uiteindelijk is de werkelijke realisatie hier met € 0,2 mln op achtergebleven. Op een enkel onderdeel is de afgesproken output niet gehaald, als gevolg van de hoge instroom aan nieuwe medewerkers, waardoor de productiviteitsnorm op die onderdelen niet gehaald kon worden. Dat speelde onder meer bij toezicht.

In de verantwoordingen die OZHZ opstelt per deelnemer, wordt meer in detail ingegaan op de realisatiecijfers per taakveld per deelnemer.

Offerte- en subsidietaken (€ 420.000 lagere baten)
De offertetaken vallen € 420.000 lager uit. Dit is voor € 180.000 toe te schrijven aan minder uren-omzet, maar vooral aan € 242.000 lagere additionele productkosten: dit zijn externe kosten die OZHZ maakt voor de uitvoering van diverse opdrachten en die 1-op-1 worden doorbelast aan de opdrachtgevers; als die lasten lager zijn, wordt uiteraard ook minder doorbelast aan de opdrachtgevers. Ten opzichte van de primaire begroting was de raming aan offertetaken fors naar boven bijgesteld, namelijk met 37% oftewel ruim € 0,8 mln; die bijstelling is te hoog gebleken, nu slechts de helft van die verhoging is gerealiseerd.

Overige baten (€ 155.000 hogere baten)
De overige baten hebben een incidenteel karakter. De hogere baten worden met name veroorzaakt door de ontvangen rentevergoeding bij de bank: deze is € 141.000 hoger dan geraamd.

1.5.3 Lasten

De totale lasten komen € 408.000 lager uit dan begroot.

Personeelskosten (€175.000 lagere lasten)
Onder personeelskosten vallen de kosten van eigen personeel en de kosten van inhuur. Voor het capaciteitsbeleid wordt verwezen naar de paragraaf Bedrijfsvoering (paragraaf 2.4).

Personele lasten	**Begroting 2023**	**Realisatie 2023**	**Verschil**
Personelskosten intern	20.667	20.549	-118
Flexibele capaciteit	6.502	6.544	-57
Personele lasten	**27.169**	**27.093**	**-175**

Bedragen x € 1.000

De belangrijkste verschillen waren de volgende: de bruto loonkosten waren € 43.000 lager dan geraamd. De uitkeringen vanuit het UWV ter dekking van zwangerschapsverlof en ouderschapsverlof is € 77.000 hoger dan

geraamd. De opleidingskosten waren € 43.000 hoger dan geraamd; dit heeft te maken met het grote aantal zij-instromers die in 2023 zijn gestart bij OZHZ en die relatief veel en kostbare opleidingen moesten volgen om als toezichthouder volleerd aan de slag te kunnen.

De inhuurkosten waren € 57.000 lager dan geraamd. Dit had te maken met de lagere omzet waardoor iets minder inhuur-capaciteit noodzakelijk was.

Kapitaallasten (€ 1 lagere lasten)

De kapitaalgoederen van OZHZ betreffen voornamelijk specifieke investeringen in de huisvesting en ICT. De omvang van de kapitaalgoederen is relatief beperkt, aangezien OZHZ de kapitaalgoederen grotendeels huurt of leaset. Voorbeelden zijn het huurcontract inzake Post 120 en leasecontracten voor het wagenpark. Voor de omvang en samenstelling van de kapitaalgoederen wordt verwezen naar de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen (hoofdstuk 2.2).

De raming van de kapitaallasten is tussentijds met € 60.000 naar beneden bijgesteld. De realisatie is vrijwel gelijk aan de raming.

Ondersteuning Servicegemeente Dordrecht (SGD) (€ 5 hogere lasten)

De ondersteuning door de SGD heeft betrekking op de dienstverlening met betrekking tot ICT, personeelszaken, inkoop, verzekering en juridische diensten. Bij eerdere begrotingswijzigingen is de begroting omhoog bijgesteld met € 18.000. De bijstelling had voornamelijk betrekking op de indexering 2023 die pas laat bekend is gemaakt aan OZHZ.

De realisatie 2023 bedraagt € 5.000 hoger dan begroot. Dit is gelegen in aanvullende variabele kosten die door SGD in rekening zijn gebracht (bijvoorbeeld voor inkoop, en werving op vacatures).

De onderverdeling per onderdeel is als volgt:

Ondersteuning SGD	**Begroting 2023**	**Realisatie 2023**	**Verschil**
ICT	1.378	1.380	2
Personeel en organsatie	366	369	3
Ondersteuning SGD	**1.744**	**1.749**	**5**

Bedragen x € 1.000

Huisvesting (€ 3 hogere lasten)

Per 2016 heeft OZHZ een huurcontract afgesloten voor de locatie post 120 in Dordrecht. In 2023 is de begroting tussentijds fors bijgesteld, van € 0,5 naar € 0,7 mln. Deze forse verhoging is enerzijds gelegen in de fors hogere huur als gevolg van de inflatie (maar conform de uitgangspunten in het huurcontract), en anderzijds het gevolg van een zeer forse servicecharge als gevolg van de situatie op de energiemarkt. Ten opzichte van deze bijgestelde begroting is de realisatie € 3.000 hoger.

Overige bedrijfskosten (€ 77.000 hogere lasten)

De overige bedrijfskosten hebben onder meer betrekking op software licenties, externe advies- en accountantskosten, kantoorbenodigdheden, facilitaire kosten en verzekeringen.

De raming is bij de tussentijdse begrotingswijzigingen verhoogd met € 317.000. Belangrijkste reden was een verschuiving van kosten voor software van SGD-contract naar deze post, de uitgaven voor een compleet beplantingsplan voor de binnen- en buitenkant van het kantoor, hogere kosten voor specifieke externe expertise.

De realisatie 2023 (€ 1,632 mln.) komt € 77.000 hoger uit dan de (bijgestelde) begroting. De hogere kosten worden voornamelijk veroorzaakt doordat de kosten van bepaalde licenties op dit onderdeel zijn verantwoord in plaats van op het onderdeel Ondersteuning SGD, en de afschrijving als gevolg van de verkoop van een van de boten die OZHZ in bezit heeft. Overigens wordt deze afschrijving gedekt uit een reserve materieel budget PZH.

Additionele productiekosten (€ 242.000 lagere lasten).
De additionele productiekosten worden direct in rekening gebracht bij de opdrachtgevers. Het kan daarbij gaan om externe (juridische) expertise, uitgevoerde werkzaamheden door aannemers, etc. Aan het begin van het jaar is het doorgaans lastig te ramen welke kosten zullen ontstaan; immers, deze kosten hangen direct samen met de opdrachten van de deelnemers en deze verschillen van jaar tot jaar. Het effect op het financiële resultaat is nihil, omdat de lagere lasten leiden tot overeenkomstige lagere baten.

Onvoorzien (€ 77.000 lagere lasten)
Het budget onvoorzien is onderdeel van het weerstandsvermogen en bedoelt voor afboeking van niet factureerbare uren (onderhanden werk) en overige onvoorziene tegenvallers. Bij eerdere begrotingswijzigingen is de raming bijgesteld naar € 150.000, omdat de post fluctueert met het begrotingstotaal.

De realisatie 2023 (€ 73.000) is lager dan begroot (€ 150.000). De post onvoorzien is hoofdzakelijk ingezet ter dekking van de ophoging van de verlofvoorzieningen omdat medewerkers minder verlof op hebben genomen dan waar zij recht op hebben.

1.5.4. Reserves

Toevoegingen (conform begroting)

Toevoeging reserves	Begoting 2023	Realisatie 2023	Verschil
Algemene reserve	117.040	117.040	-
Totaal	**117.040**	**117.040**	**-**

Bedragen x €

Algemene reserve
Het resultaat 2022 ad € 117.040 is via besluitvorming in de 1e Bestuursrapportage toegevoegd aan de Algemene reserve ter versterking van het weerstandsvermogen. De algemene reserve is onderdeel van het weerstandsvermogen. Voor de beleidsuitgangspunten, omvang, en samenstelling van het weerstandsvermogen en de bijbehorende risico's wordt verwezen naar de paragraaf weerstandsvermogen.

Onttrekkingen (€ 726.920 hoger dan oorspronkelijk begroot, inclusief aanvullende besluitvorming AB)
In 2023 is in totaal een bedrag van € 1.032.758 aan de reserves onttrokken. In de primaire begroting was een bedrag van € 305.837 aan onttrekkingen geraamd. Bij Burap 1 en Burap 2 heeft het AB ingestemd met enkele

begrotingswijzigingen tot extra onttrekkingen. De extra onttrekkingen uit de reserves dienden hoofdzakelijk ter dekking van het verwachte tekort in 2023 als gevolg van de stijging van de CAO-lonen en overige prijsstijgingen.

Onttrekking reserves	Begoting 2023	Realisatie 2023	Verschil
Algemene reserve	-	567.000	567.000
Doorontwikkeling	49.517	49.517	-
Materieel budget PZH		29.320	29.320
Digitalisering	113.617	113.617	-
Frictiekosten	-	-	-
Verlofstuwmeer	-	110.000	110.000
Regieplan	74.721	74.721	-
Archief	67.982	67.982	-
Werkconcept	-	20.600	20.600
CAO	-	-	-
Totaal	**305.837**	**1.032.758**	**726.920**

Bedragen x €

Algemene reserve

Bij Burap 1 heeft het AB besloten om een bedrag van € 567.000 te laten vrijvallen uit de algemene reserve, gelet op het lagere risicoprofiel van OZHZ in de jaarrekening 2022. Deze vrijval zou worden aangewend als dekking voor het verwachte tekort in 2023.

Bestemmingsreserve doorontwikkeling

De doorontwikkeling dient om OZHZ op het gebied van houding en gedrag klaar te stomen voor de Omgevingswet. De onttrekking in 2023 is voor extra opleidings- en inwerkkosten in het kader van de instroom van nieuwe medewerkers.

Materieel budget PZH

In het kader van de vervanging van een vaartuig is het oude vaartuig verkocht. Door een (spoed)reparatie, in de vorm van her-motorisering in 2021 heeft dit een boekverlies opgeleverd van € 29.000. Dit boekverlies wordt gedekt uit de reserve materieel budget PZH.

Bestemmingsreserve Digitalisering

OZHZ streeft naar een volledige digitalisering van de werkprocessen. Dit draagt bij aan de maatschappelijke wens tot een snelle en transparante informatievoorziening en een vlottere afdoening van zaken. De onttrekking in 2023 betreft de inrichting en optimalisatie van het nieuwe VTH-systeem Open Wave, het werken met key-users etc. De daadwerkelijke digitaliseringslag zal in de komende jaren nog tot verdere acties leiden rond Open Wave waarvoor de reserve niet langer kan worden ingezet.

Bestemmingsreserve Frictievergoeding

De reserve is bedoeld voor improductiviteit ten gevolge van het inwerken van nieuwe medewerkers en het bevorderen van uitstroom of doorstroom naar andere functies. Beiden zijn nodig om de formatie kwalitatief en kwantitatief op orde te brengen. Over 2023 heeft geen onttrekking plaatsgevonden omdat het (geringe) verlies

aan productiviteit kon worden opgevangen binnen de exploitatie als gevolg van hogere omzet. De verwachting is dat deze ruimte in de exploitatie er in 2024 niet meer is, en dat de reserve dan ingezet zal worden voor de dekking van improductiviteit vanwege inwerken van nieuwe collega's, en vanwege de extra (improductieve) uren die moeten worden gemaakt voor de implementatie en inrichting van nieuwe systemen (DMS, Myforms, opschoning het kader van ICT Beweegt).

Bestemmingsreserve Regieplan: Beter benutten van data

OZHZ en zijn opdrachtgevers zien in de maatschappelijke opgaven van de gemeenten en provincie in de komende periode belangrijke kansen en uitdagingen. De Ontwikkelaanpak (voorheen Regieplan) biedt een programmatische, doelgerichte, aanpak. Deze aanpak krijgt vorm in de data ambitie. Een deel van het programma Beter Benutten van Data wordt gedekt uit deze bestemmingsreserve.

Bestemmingsreserve Archiefwet

Op advies van de Regionale Archivaris heeft OZHZ een plan gemaakt voor het inlopen van achterstanden die zijn ontstaan in de selectie en vernietiging van het 538 meter strekkende archief in het kantoor van OZHZ over de periode 1995 – 2016. In 2022 en 2023 is de achterstand ingelopen. De opdracht is uitbesteed aan een externe partij. De onttrekking over 2023 betreft het laatste deel van de externe kosten van deze partij. In 2024 wordt met het oog op de transitie vanwege ICT Beweegt en de aanbesteding van een nieuw DMS, een nieuw totaalplan opgesteld voor de opschoning en digitalisering van het digitale archief en het restant van het papieren archief dat bij Oasis in Almere staat.

Bestemmingsreserve Nieuw werk concept

De reserve werd ingezet voor de transitie naar het nieuwe werk concept. Het laatste deel van de reserve is vrijgevallen. Het betreft de projectorganisatie en aanpassing van de kantoorinrichting.

2. Paragrafen

Het Besluit Begroting en Verantwoording stelt de volgende paragrafen verplicht in de programmabegroting en de jaarstukken.

1. Lokale heffingen
2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing
3. Onderhoud kapitaalgoederen
4. Financiering
5. Bedrijfsvoering
6. Verbonden partijen
7. Grondbeleid

De paragrafen “lokale heffingen”, “verbonden partijen” en “grondbeleid” zijn niet op OZHZ van toepassing, omdat OZHZ niet wordt gefinancierd door heffingen, niet participeert in verbonden partijen en geen gronden in bezit heeft. De overige paragrafen zijn hieronder toegelicht.

Het weerstandsvermogen geeft aan hoe robuust de meerjarenbegroting is en geeft inzicht in de financiële draagkracht van OZHZ indien zich onvoorziene gebeurtenissen voordoen.

In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen wordt aangegeven hoe kapitaalgoederen worden beheerd.

De financieringsparagraaf is een belangrijk instrument voor het transparant maken en daarmee voor het sturen, beheersen en controleren van de financieringsfunctie.

De paragraaf bedrijfsvoering geeft inzicht in de stand van zaken en de beleidsvoornemens rond de bedrijfsvoering.

2.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen geeft aan hoe robuust de meerjarenbegroting is en geeft inzicht in de financiële draagkracht van OZHZ indien zich onvoorziene gebeurtenissen voordoen. Een exact sluitende meerjarenbegroting zonder toereikende buffer betekent dat elke onvoorziene financiële tegenvaller direct dwingt tot bezuinigen om alsnog een structureel sluitende begroting te houden. In dat geval staat het beleid van OZHZ ook direct onder druk. Daarom heeft OZHZ op elk moment voldoende weerstandscapaciteit nodig.

2.1.1 Begripsomschrijving

Het weerstandsvermogen is de relatie tussen de risico's, waarvoor geen specifieke maatregelen zijn getroffen enerzijds, en de capaciteit van middelen en mogelijkheden (weerstandscapaciteit) die de organisatie heeft om niet begrote kosten op te vangen anderzijds. Hoe groot die weerstandscapaciteit moet zijn, is afhankelijk van de risico's die OZHZ op dat moment loopt. Hiertoe worden strategische risico's onderscheiden van de reguliere.

Reguliere risico's doen zich regelmatig voor en zijn over het algemeen goed meet- en beheersbaar. Voorbeelden van beheersmaatregelen zijn het afsluiten van verzekeringen, het vormen van voorzieningen, het creëren van bestemmingsreserves en het inrichten van de administratieve organisatie en interne controle.

Kenmerkend aan strategische risico's is dat er sprake is van niet of nauwelijks beïnvloedbare (externe) risico's. Meestal is de kans dat het risico zich voordoet klein, terwijl de financiële gevolgen groot kunnen zijn. Beide zijn moeilijk in te schatten. Dergelijke risico's kunnen samenhangen met bezuinigingen bij opdrachtgevers, onvoorziene kostenstijgingen, productiviteitsverlies en veranderingen in de vraag.

De verhouding tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit geeft het weerstandsvermogen aan.

2.1.2 Beleid OZHZ inzake risico's en weerstandsvermogen

De weerstandscapaciteit van OZHZ bestaat uit de algemene reserve, het budget onvoorzien en de (structureel) aanwezige begrotingsruimte. Voorzieningen behoren niet tot de weerstandscapaciteit. Uitgangspunt is dat de structurele begroting van OZHZ sluitend is. Echter, als OZHZ geconfronteerd wordt met incidentele uitgaven die leiden tot een nadelig exploitatieresultaat, dan wordt dit nadelige resultaat ten laste gebracht van de deelnemers in de GR OZHZ. De wijze waarop dit gebeurt is vastgelegd in de financiële verordening OZHZ.

Het weerstandsvermogen/de algemene reserve van OZHZ wordt gevoed uit de positieve exploitatieresultaten, totdat de vereiste weerstandscapaciteit is bereikt.

In paragraaf 2.1.3 vindt een verdere uitwerking plaats van het risicoprofiel.
De totale benodigde weerstandscapaciteit wordt vervolgens gerelateerd aan de aanwezige weerstandscapaciteit.

2.1.3 Risicoprofiel Omgevingsdienst

	Categorie	Omschrijving risico	Effect	Impact	Kans	Beheersmaatregel	Financieel restrisico	Benodigde weerstand-capaciteit
1	Wettelijke taken	Bezuiniging	Schaalnadeel	Medium	Medium	Frictiekostenregeling Regionaal Uitvoeringsniveau Flexibele schil Tarifiëring	347	174
2	Overige omzet (offerte en subsidie)	Bezuiniging	Schaalnadeel	Groot	Hoog	Flexibele schil	603	453
3	Ziekteverzuim	Hoger dan norm (5%)	Exploitatieverlies	Groot	Laag	Verzuimbeleid	495	124
4	Omgevingswet	Omzetdaling	Schaalnadeel	Groot	pm	Frictieregeling Separaat wetgevingstraject	pm	pm
	Totaal benodigd weerstandsvermogen						**1.446**	**750**

Waarschijnlijkheid

Zeer hoog	*Kans > 75%*
Hoog	*Kans > 50% en < 75%*
Medium	*Kans > 25% en < 50%*
Laag	*Kans < 25%*

Impact

Groot	*financieel risico > € 400.000*
Medium	*financieel risico > € 150.000 en < € 400.000*
Klein	*financieel risico < € 150.000*

Algemeen

OZHZ heeft aangegeven een tekort voor 2023 te verwachten. Dit tekort was door OZHZ aanvankelijk op € 1,3 mln geraamd. In Burap 1 2023 heeft OZHZ aan het bestuur een actuelere raming kunnen geven: op basis van de werkelijke doorrekening van de CAO 2023 en door vrijval van een deel van de algemene reserve als gevolg van een verlaagd risicoprofiel, verwachtte OZHZ een tekort van € 534.000. Het AB heeft besloten om dit tekort in 2023 ten laste van het weerstandsvermogen te brengen, wat daardoor fors zou slinken. Tegelijk heeft het AB besloten om in vier jaar het weerstandsvermogen weer op het gewenste niveau te brengen, door in elk geval de (eventuele) positieve rekeningresultaten uit die jaren, toe te voegen aan de algemene reserve (en dus niet terug te geven aan de deelnemers).

Ook voor 2024 wordt een tekort voorzien vanwege een hogere stijging van CAO-lonen en inhuurtarieven dan geraamd in de begroting 2024. OZHZ heeft daarvoor een begrotingswijziging ingediend bij het AB, die momenteel voor zienswijzen bij de raden en staten ligt. Naar verwachting zal het AB op 29 maart 2024 een besluit nemen over deze begrotingswijziging; om die reden zijn loon- en prijsontwikkeling en de ontwikkeling van inhuurtarieven niet meegenomen in bovenstaand risicoprofiel.

1. Bezuiniging wettelijke taken en inwonerbijdrage

Met de uitvoering van wettelijke taken en inwonerbijdrage is een budget van circa € 28,9 mln. gemoeid. Gegeven de financiële positie van gemeenten is de kans op bezuinigingen medium (50%). Met inbegrip van onderstaande beheersmaatregelen is de financiële impact medium (€ 347.000). Daarbij is ervan uitgegaan dat het effect gedurende een periode van 2 jaar kan worden gedekt uit het weerstandsvermogen.

Beheersmaatregelen

- De gemeenten hebben een minimaal regionaal uitvoeringsniveau (RUN) vastgesteld voor de uitvoering van milieutaken. Daarmee is een zekere mate van continuïteit gewaarborgd.
- PZH heeft in dit kader de nota Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH) vastgesteld.
- Daarnaast zijn in de bijdrageverordening bepalingen opgenomen ten aanzien van de meerjarige budgetten. Opdrachtgevers die individueel meer willen bezuinigen dan de norm van 2% per jaar, dienen een frictievergoeding te betalen.
- Het capaciteitsbeleid van OZHZ. Voor de wettelijke taken geldt dat budgetten binnen zekere marges mogen fluctueren. Doelstelling is om 90% van de benodigde capaciteit in te vullen met eigen formatie.
- Voor het restant wordt de zogenaamde “flexibele schil” ingezet.
- Structurele effecten worden opgevangen in het tarief.

Benodigde weerstandscapaciteit

Vanwege bovengenoemde beheersmaatregelen beperkt de benodigde weerstandscapaciteit zich grotendeels tot de schaalnadelen, in geval van bezuinigingen. Inschatting is een bedrag van circa € 174.000.

2. Overige omzet

De overige taken betreffen onder meer de offertetaken en subsidies. Met de uitvoering is een budget van circa € 2 mln. per jaar gemoeid. De kans op bezuinigingen is hoog (75%). Gerekend over een periode van 1 jaar en met inbegrip van onderstaande beheersmaatregelen wordt de financiële impact ingeschat op hoog (€ 603.000).

Beheersmaatregelen

Voor de adviestaken geldt dat er tot nu toe geen sprake is van enige verplichting naar gemeenten om werk bij OZHZ neer te leggen. Doelstelling is om 90% van de benodigde capaciteit in te vullen met eigen formatie. Voor het restant wordt de zogenaamde “flexibele schil” ingezet. Daarmee kan flexibel worden ingespeeld op omzetfluctuaties.

Benodigde weerstandscapaciteit

Vanwege bovengenoemde beheersmaatregelen beperkt de benodigde weerstandscapaciteit zich tot de schaalnadelen, in geval van bezuinigingen. Op basis van de jaarrekening is de inschatting circa € 453.000.

3. Ziekteverzuim

In de begroting wordt uitgegaan van een norm voor ziekteverzuim van 5%. In geval van een hoger ziekteverzuim, is er sprake van productiviteitsverlies. Een laag risico is reëel gezien de ervaringscijfers over 2023 (uitkomst ziekteverzuim over 2023 is 4,6%); de financiële impact met inbegrip van onderstaande beheersmaatregelen is groot (€ 495.000), gerekend over een periode van een jaar. De kans wordt ingeschat op laag (25%).

Beheersmaatregelen:

- Het verzuimbeleid van OZHZ.
- Monitoren ziekteverzuim gedurende het jaar.
- De norm van 5% is financieel vertaald in de begroting.

Benodigde weerstandscapaciteit Door bovengenoemde beheersmaatregel is een weerstandscapaciteit benodigd van circa € 124.000.

4. Herziening omgevingsrecht

De Omgevingswet heeft betrekking op bouwen, ruimtelijke ordening, milieu, water, natuur, infrastructuur en ontgrondingen en raakt daarmee rechtstreeks het werkdomein van OZHZ. Thans lopende separate wetstrajecten als de eerdergenoemde Wkb en de VTH-kwaliteitseisen zullen op termijn (deels of geheel) onderdeel worden van de Omgevingswet. Gekozen is voor een Omgevingswet als raamwerk, waarbij uitwerking van diverse vraagstukken en onderwerpen die voor de uitvoeringspraktijk cruciaal zijn, in onderliggende regelgeving plaatsvindt. Op dit moment is er nog veel onzekerheid over de impact voor OZHZ en zijn opdrachtgevers.

Beheersmaatregelen

Het capaciteitsbeleid van OZHZ. Voor de wettelijke taken geldt dat budgetten binnen zekere marges mogen fluctueren. Doelstelling is om 90% van de benodigde capaciteit in te vullen met eigen formatie. Voor het restant wordt de zogenaamde “flexibele schil” ingezet.

Benodigde weerstandscapaciteit Gegeven de onzekerheden kan de financiële impact nog niet worden bepaald.

2.1.4 Weerstandscapaciteit versus benodigde weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit van OZHZ bestaat uit de algemene reserve en de post onvoorzien. De omvang van het weerstandsvermogen per ultimo 2023 bedraagt € 974.000. Gegeven het risicoprofiel is een weerstandsvermogen van € 750.000 benodigd. Het effect van de Omgevingswet is opgenomen als p.m.

Bovenstaande is op basis van de stand van zaken per 31 december 2023. De inzet van het weerstandsvermogen in relatie tot het incidentele tekort over 2024 is hierin nog niet meegenomen. Dit betekent concreet dat bij inzet van het weerstandsvermogen voor dit incidentele tekort over 2024 het weerstandsvermogen weer aangevuld dient te worden tot het niveau van € 750.000.

2.2 Onderhoud kapitaalgoederen

De omvang van de kapitaalgoederen is relatief beperkt, aangezien OZHZ de kapitaalgoederen grotendeels huurt of leaset. Het gaat daarbij om:

- Het huurcontract inzake de locatie Post 120;
- De uitbesteding van de ICT-dienstverlening bij het SGD (en derhalve geen eigen investering in een netwerk, rekencentrum en generieke hardware);
- Leasecontracten voor het wagenpark.

De kapitaalgoederen van OZHZ betreffen voornamelijk gedane investeringen in de sfeer van huisvesting: OZHZ heeft in 2021 en 2022 fors geïnvesteerd om het kantoor geschikt te maken voor het hybride werken. Daarbij hoorden niet alleen de investeringen in het gebouw, maar ook de aanschaf van laptops voor alle medewerkers, docking stations voor alle werkplekken op kantoor, verbeterde audio-visuele apparatuur in de vergader- en projectruimtes, etc.

Bij de vorming van OZHZ zijn de vaar- en voertuigen en specifieke apparatuur “om niet“ overgenomen van de provincie. De onderhoud- en gebruikskosten van deze activa worden gedekt uit de provinciale bijdrage. Binnen de materiële budgetten die vanuit de provincie zijn opgenomen bij OZHZ zijn middelen vrijgemaakt om de kapitaallasten te kunnen opvangen van de noodzakelijke vervangingen van de kapitaalgoederen.

Bij de start van OZHZ is met de provincie overeengekomen dat de provincie de eerstkomende vervanging van het vaartuig De Pandion voor zijn rekening neemt. Inmiddels is de bouw van de vervangende Pandion in volle gang, en is de verwachting dat deze in het voorjaar van 2024 te water zal worden gelaten.

Onderstaand een overzicht van de materiële vaste activa per categorie.

	Omschrijving	Boekwaarde 2022	Boekwaarde 2023
a	Huisvesting	901.691	756.442
b	ICT en audiovisuele investeringen	265.708	221.690
c	Meubilair	248.768	202.836
d	Software	23.796	13.554
e	Bedrijfsmiddelen	14.623	5.759
f	Vaartuigen	864.187	1.482.602
		2.318.773	**2.682.883**

Bedragen x €

Voor een nadere toelichting omtrent de opbouw en verloop van de materiële vaste activa wordt verwezen naar deel II jaarrekening; 1.2 toelichting op de balans.

2.3 Financiering

De financieringsparagraaf in de begroting is een belangrijk instrument voor het sturen, beheersen en controleren van de financieringsfunctie. In het Treasurystatuut Omgevingsdienst Zuid-Holland-Zuid (vastgesteld door het Algemeen Bestuur op 30 november 2016) zijn het begrippenkader en de doelstellingen van de treasury functie geformuleerd en geconcretiseerd naar de verschillende deelgebieden van treasury, risicobeheer, financiën en kasbeheer. Ook zijn de organisatorische randvoorwaarden weergegeven. Tot slot zijn in het statuut de uitgangspunten vastgelegd voor de informatie die noodzakelijk is om het gehele proces beheersbaar en meetbaar te houden.

Algemene ontwikkelingen

De treasury functie is gebaseerd op de Wet Fido. Een belangrijk element is het meer zicht krijgen op de ontwikkeling van de financieringspositie, zowel op de korte als lange termijn. Dit betreft met name het in beeld brengen van de behoefte aan financieringsmiddelen, gerelateerd aan de investeringsplanning en de inzet van vrijvallende dan wel beschikbaar komende financieringsmiddelen.

Per 16 december 2013 is het Schatkistbankieren ingegaan. Decentrale overheden zijn verplicht om dagelijks overtollige kasgelden over te boeken naar het Rijk.

Risicobeheer

Algemene uitgangspunten met betrekking tot het risicobeheer zijn:

- Leningen en garanties uit hoofde van de "publieke taak" worden uitsluitend verstrekt aan door het Algemeen Bestuur goedgekeurde derde partijen;
- Uit hoofde van de treasury functie kunnen middelen worden uitgezet indien deze uitzettingen een prudent karakter hebben en niet gericht zijn op het genereren van inkomen door het lopen van overmatig risico;
- Het gebruik van derivaten is niet toegestaan.

Renterisicobeheer

Algemene uitgangspunten met betrekking tot het renterisicobeheer zijn:

- Geen overschrijding van de renterisico norm conform de Wet Fido;
- Nieuwe leningen/uitzettingen worden afgestemd op de bestaande financiële positie en de liquiditeitsplanning;
- De rente typische looptijd en het renteniveau van de betreffende lening/uitzetting wordt zo veel mogelijk afgestemd op de actuele rentestand en de rentevisie;
- Streven naar spreiding in de rent typische looptijden en uitzettingen.

Kasgeldlimiet

Met de kasgeldlimiet is in de wet FIDO een norm gesteld voor het maximumbedrag waarop de organisatie haar financiële bedrijfsvoering met kortlopende middelen (looptijd < 1 jaar) mag financieren. Deze norm bedraagt 8,5% van het begrotingstotaal aan lasten voor bestemming, dus met uitzondering van de stortingen in de reserves.

Voor 2023 bedraagt deze limiet 8,5% van € 32,88 mln. (omvang bijgestelde begroting) = € 2,80 mln. De liquide middelen betreffen rekening-courant tegoeden; deposito's komen voort uit de financiering van het lopende bedrijf en de bestemmingsreserves. De totale netto vlottende schuld bedraagt -/- € 1,11 mln. en blijft daarmee ruim binnen de toegestane kasgeldlimiet. De ruimte bedraagt € 3,90 mln.

	Kasgeldlimiet	**31-12-2023**	**31-12-2022**
	Omvang begroting	32.878	29.260
1	Toegestane kasgeldlimiet		
	Percentage	8,5%	8,2%
	Bedrag	**2.795**	**2.399**
2	Vlottende schuld		
	opgenomen gelden < 1 jaar	0	0
	schuld in rekening courant	0	0
	door derden gestorte gelden 1 < jaar	0	0
	overige schulden	1.669	1.590
	Totaal	**1.669**	**1.590**
3	Vlottende middelen		
	contante gelden in kas	0	1
	tegoeden in rekening courant	2.775	3.773
	overige uitstaande gelden < 1 jaar	0	0
	Totaal	**2.776**	**3.775**
4	Toets kasgeldlimiet		
	Totaal netto vlottende schuld (2 -/- 3)	-1.107	-2.185
	Toegestane kasgeldlimiet	**2.795**	**2.399**
	Ruimte	**3.901**	**4.584**

Bedragen x € 1.000

Renterisico norm

Het renterisico op de lange financiering wordt wettelijk begrensd door de renterisico norm. Als lange financiering wordt volgens de wet Fido aangemerkt: alle financieringsvormen met een rente typische looptijd groter dan 1 jaar. Het renterisico wordt gedefinieerd als het minimum van de netto nieuw aangetrokken schuld en de betaalde aflossingen, vermeerderd met het saldo van de contractuele renteherzieningen op de opgenomen en uitgezette geldleningen. Het renterisico op de lange termijn wordt beperkt tot de in de wet genoemde 20% van de restant hoofdsom van de rente typische langlopende leningen. Achterliggende reden voor het gebruik van de renterisico norm is de spreiding van het renterisico over de jaren.

Doordat OZHZ per 31 december 2023 geen leningen heeft uitstaan is het renterisico nihil. Ook zijn er in 2023 geen kortlopende leningen aangegaan.

	Renterisiconorm	**31-12-2023**	**31-12-2022**
	Berekening renterisico		
1	Renteherzieningen	0	0
2	Aflossingen	0	0
3	**Renterisico**	**0**	**0**
	Berekening rente risiconorm		
4	Begrotingstotaal	32.878	29.260
5	Percentage conform regeling	20,0%	20,0%
6	**Renterisico norm**	**6.576**	**5.852**
	Toetsing renterisico aan norm		
3	Renterisico	0	0
6	Renterisico norm	6.576	5.852
	Ruimte	**6.576**	**5.852**

Bedragen x € 1.000

Relatiebeheer

Het betalingsverkeer is geconcentreerd bij de NV Bank voor Nederlandse Gemeenten. In 2013 heeft OZHZ een (verplichte) overeenkomst afgesloten met het ministerie van Financiën inzake het schatkistbankieren.

Leningenportefeuille

OZHZ heeft in 2023 geen leningen afgesloten. De stand van langlopende leningen is zowel per 1 januari 2023 als per 31 december 2023 nihil.

Overige kentallen

Ook op grond van de netto schuldquote, solvabiliteit en structurele exploitatieruimte kan worden geconcludeerd dat de vermogenspositie van OZHZ op orde is.

Indicatoren financiering	Rekening 2022	Begroting 2023	Rekening 2023
Netto schuldquote	15,8%	-22,5%	18,2%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	15,8%	-22,5%	18,2%
Solvabiliteitsratio	27,9%	10,9%	7,7%
Grondexploitatie	0,0%	0,0%	0,0%
Belastingcapaciteit	0,0%	0,0%	0,0%
Structurele exploitatieruimte	0,4%	0,5%	0,2%

Schatkistbankieren

Conform het Schatkistbankieren zijn decentrale overheden verplicht om dagelijks overtollige kasgelden over te boeken naar het Rijk. OZHZ mag gemiddeld € 1 mln. aan middelen aanhouden buiten de schatkist (het zogenaamde drempelbedrag). Om te voorkomen dat OZHZ het drempelbedrag overschrijdt zijn de afspraken met de BNG inzake de afroming en overboeking aangescherpt. BNG roomt het banksaldo dagelijks automatisch af vanaf 200.000 euro en boekt het overschot over naar de schatkistrekening bij het Rijk.
In 2023 is OZHZ ruimschoots onder het drempelbedrag gebleven. Onderstaand is de berekening van het drempelbedrag nader toegelicht en is de realisatie weergegeven.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1.000)					
		Verslagjaar			
(1)	**Drempelbedrag**	**1.000**			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	**Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen**	**183**	**121**	**138**	**94**
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	817	879	862	906
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-

(1) Berekening drempelbedrag		
		Verslagjaar
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	31.309
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	31.309
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van € 250.000	Drempelbedrag	1.000

(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	16.464	10.997	12.687	8.659
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	183	121	138	94

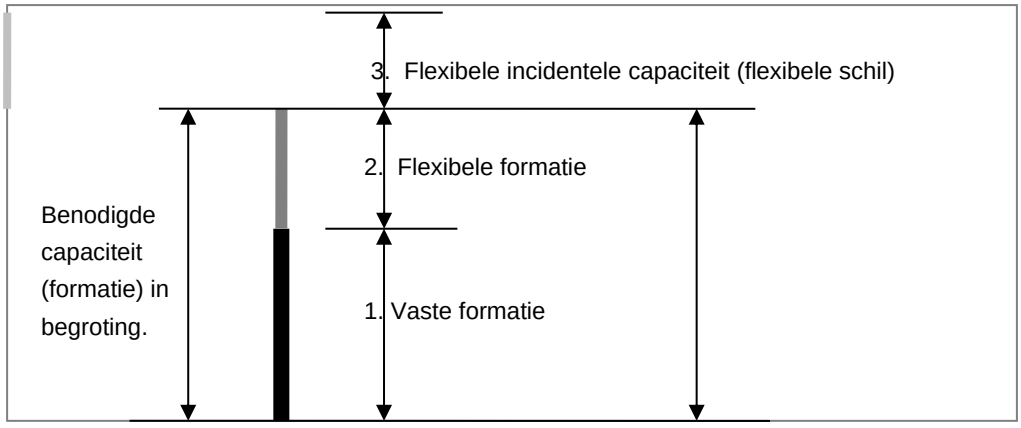
2.4 Bedrijfsvoering

2.4.1 Organisatie en personeel

Nieuwe unit Data en ICT (DIT)
In 2023 heeft een kleine reorganisatie plaatsgevonden voor de vorming van een nieuwe unit Data en ICT (DIT). Vanuit de units SEB en BOS zijn per 1-1-2024 medewerkers overgeplaatst naar deze nieuwe unit. Daarmee wordt gewerkt aan het realiseren van onze data-ambitie. Deze nieuwe unit stelt OZHZ in staat om sterker te sturen op data-opgaven en strategie. De nieuwe unit omvat 15 fte en bestaat grotendeels uit nieuwe functies. Daarmee zijn voormalige Informatie adviseur functies en informatiebeheer functies afkomstig uit de respectievelijke units Strategie en Bedrijfsvoering (SEB) en Bedrijfsondersteuning (BOS) komen te vervallen. Medewerkers met deze functies hebben middels een plaatsingsprocedure hun nieuwe functie toegewezen gekregen.

Formatie en capaciteitsbeleid
De omzet van OZHZ is per taakveld in verschillende mate variabel. Voor de wettelijke taken geldt dat budgetten binnen zekere marges mogen fluctueren. Voor de adviestaken geldt dat er tot dusver geen sprake is van enige verplichting voor gemeenten en provincie om opdrachten bij OZHZ neer te leggen. Ook subsidieontvangsten hebben een variabel karakter.

Tegen deze achtergrond streeft OZHZ flexibilisering na ten aanzien van de eigen interne capaciteit. Daarbij wordt onderscheid gemaakt in de verschillende taakvelden; onderdelen met een meer variabele omzet (bijvoorbeeld bouw en expertise en advies) hebben een hogere flexibele schil, dan de onderdelen die de wettelijke milieutaken uitvoeren. Onderstaande figuur geeft het capaciteitsbeleid samengevat weer:

Doelstelling is een totale flexibele capaciteit (flexibele formatieve en flexibele incidentele capaciteit) van gemiddeld 10%.

De inhuur van extern personeel vindt plaats volgens het principe van een Dynamisch Aankoop Systeem. Op deze manier voldoen we aan de aanbestedingsregels die gelden voor het inhuren van personeel. Dit geldt voor alle vormen van inhuur voor de operationele taken. Daarnaast proberen we zoveel mogelijk samen te werken met andere omgevingsdiensten in Zuid-Holland en afspraken te maken om over en weer personeel te kunnen detacheren in die gevallen waarin vraag en aanbod op elkaar kunnen worden afgestemd.

In 2023 zijn er weer diverse (succesvolle) wervingscampagnes geweest. Een aantal hiervan waren in het kader van de nieuwe "Toezichtklas": 10 nieuwe collega's (TIO's Toezichthouders in opleiding) zijn geworven én zijn door OZHZ, zelf opgeleid tot inspecteurs Milieu. Dit initiatief werd ingegeven door het feit dat het nauwelijks lukte om ervaren Toezichthouders te werven. Maar ook door de goede ervaring die we in 2022 opdeden met de Bouwklas waarin medewerkers werden opgeleid tot bouw medewerkers.

De TIO's hebben de inwerkperiode doorlopen, zijn nog druk met het volgen van de HAMILopleiding die we inhouse organiseren en zijn tevens al inzetbaar voor de nodige controles. Dat betekende wel dat er (tijdelijk) overbezetting was op dat werkgebied, omdat veel inspanning werd gevraagd van de zittende medewerkers om de TIO's op te leiden en in te werken, en omdat de TIO's natuurlijk niet direct konden voldoen aan de productiviteitsnorm.

Eind 2023 was de formatie vaste medewerkers 247,9 fte, en de bezetting 239,03 fte. De formatie flexibele schil was 28,4 fte. De ingehuurde flexibele schil lag echter een stuk hoger, namelijk 55,6 fte. Dat heeft te maken met de relatief forse investering in het inwerken van nieuwe medewerkers, de TIO's, etc., de hoger dan geraamde omzet, en de incidentele projecten. Deze ontwikkeling zal naar verwachting ook in 2024 een rol spelen als het gaat om de verhouding vaste/flexibele formatie.

In de laatste helft van 2023 hebben er talentschouw gesprekken plaatsgevonden. Deze staan bekend als de vlootschouwgesprekken, we hebben de naam veranderd voor een meer positieve inslag. Met alle managers zijn gesprekken geweest over hun kwalitatief oordeel van hun personeelsbestand. Ook heeft de directie het management beschouwd. In 2023 hebben we in afwijking van voorgaande jaren naast de individuele medewerkers ook bewust gekeken naar het functioneren van teams en de gewenste samenstelling van een team. Op deze manier toetsen we of onze strategische personeelsplanning effect heeft. Daarnaast geeft het een beeld van de verwachtingen op het gebied van in-, door-, en uitstroom van medewerkers.

HR-agenda

In 2023 stond OZHZ voor de uitdaging om (moeilijk vervulbare) vacatures toch in te vullen en huidige medewerkers aan ons te binden. Dit om zo onze taken kwalitatief goed uit te blijven voeren. Door krapte op de arbeidsmarkt nam de uitstroom toe. Middels exitgesprekken sprak OZHZ met medewerkers bij het verlaten van de organisatie. Dit om kennis te nemen van de reden dat medewerkers besluiten elders te werken en te achterhalen wat OZHZ meer of beter kan doen om medewerkers aan zich te binden.

Naast de wevingscampagne voor de TIO's heeft OZHZ in 2023 wederom met andere omgevingsdiensten uit de Provincie Zuid-Holland samengewerkt voor wervingscampagne van trainees. In 2023 zijn wederom 3 trainees gestart die in 1,5 jaar tijd de organisatie leren kennen met de intentie daarna binnen OZHZ werkzaam te blijven.

Ondanks al deze inspanningen blijft het in deze arbeidsmarkt een continu uitdaging om voldoende capaciteit aan te trekken en de reguliere bedrijfsvoering van de dienst niet in gevaar te laten komen. OZHZ beheerst de risico's zo goed mogelijk door in te zetten zet op het behoud van medewerkers, samenwerking binnen de provincie, continu professionalisering van middelen, het inzetten van recruitmentbureaus en optimalisatie van de samenwerking met de SGD. In 2024 wordt hier wederom vervolg aan gegeven waarbij het behoud van medewerkers prioriteit is. OZHZ benut de diverse HR-instrumenten daarbij zo optimaal mogelijk. Recent hebben we afspraken gemaakt over de wijze van doorgroeien binnen de organisatie, zowel horizontaal als verticaal. Ook hebben we in 2023 het onboardingsprogramma in een nieuw jasje gestoken, waarbij de nieuwe collega's met een bustour de regio in gaan om een goed beeld te vormen van ons werk en werkgebied. Tot slot worden er diverse (doelgroep) acties ondernomen om medewerkers te binden aan de organisatie. Zoals het oprichten van een

programma voor startende en jonge medewerkers waarin ze trainingen volgen over onder andere effectief communiceren en timemanagement waardoor ze een vliegende start maken als jong professional.

Ziekteverzuim
In 2023 was het gemiddelde ziekteverzuimpercentage 4.6%. Dit percentage was 1.9% lager dan het ziekteverzuim van 2022 en valt daarmee onder de 5% norm. Er kan worden gesteld dat het actief betrekken van de arbodienst Bezig inclusief inzet van casemanager, en andere diensten gericht op duurzame inzetbaarheid , een positief effect heeft gehad op het terugdringen van het ziekteverzuim. In 2023 zien we een normaal ziekteverzuimpatroon, met pieken en dalen tijdens seizoensgebonden perioden

2.4.3 Data en ICT

In 2023 heeft OZHZ zich laten adviseren welke stappen nodig zijn om meerwaarde uit data te gaan halen. In dat kader is een extern advies opgesteld en besloten tot het oprichten van een nieuwe unit Data en ICT. In 2023 zijn hier de voorbereidingen voor getroffen zodat de unit vanaf 1 januari 2024 van start kon gaan.

Belangrijke aandachtsgebieden voor de nieuwe unit zijn:

- Heldere en stevige regie op Data en ICT
- Duidelijkheid waar data het verschil moet maken voor OZHZ
- Meer inzicht en overzicht in data en ICT (denk aan datakwaliteit en ICT architectuur)

Andere belangrijke ontwikkelingen op het gebied van ICT in 2023 waren:

ICT Beweegt
In 2023 zijn de voorbereidingen voor de migratie van de (digitale) werkplek die wordt afgenomen bij SGD gestart. Als ook migratie van het rekencentrum van het SGD waarin enkele belangrijke applicaties van OZHZ gehost worden. De migratie zelf zal in 2024 plaatsvinden. Mede naar aanleiding van ICT Beweegt zal de ICT-dienstverlening van SGD aan OZHZ gaan wijzigen. Ook dat zal in 2024 verder zijn uitwerking krijgen.

Aanbesteding DMS
De aanbesteding voor de vervanging van het DMS van OZHZ is in 2023 gepubliceerd. Daartoe heeft een marktverkenning plaatsgevonden gevolgd door een niet-openbare procedure. Daarnaast is een voorbereidende verkenning in gang gezet gericht op de migratie van de documenten in Join en de mogelijkheid om afscheid te gaan nemen van legacy applicaties. Gunning en verdere invulling van de migratie vindt plaats vanaf 2024.

Implementatie Open Wave
In 2023 heeft een stevige doorontwikkeling plaatsgevonden van onze kernapplicatie Open Wave voor de VTH-taken, gericht op het oplossen kinderziektes, verder optimaliseren van het gebruik binnen OZHZ en implementatie van de Omgevingswet. Ook in 2024 zal verdere doorontwikkeling plaats gaan vinden.

Archieffunctie
Het toezicht op de informatiehuishouding van OZHZ is ingevolge de archiefverordening van OZHZ belegd bij de gemeentearchivaris van Dordrecht. Deze brengt jaarlijks verslag uit aan het DB over de kwaliteit van de archieffunctie. De archivaris concludeerde in 2023 dat het informatie- en archiefbeheer van OZHZ grotendeels goed op orde is. Deze conclusie is onder meer gebaseerd op het feit dat OZHZ in de afgelopen jaren de door de Archiefwet- en regelgeving vereiste ordeningsstructuur en het metadataschema vastgesteld heeft. Ook beschikt OZHZ over JOIN Zaak & Document voor de duurzame archivering van digitale archiefbescheiden. Verder oordeelde de archivaris dat er een goed calamiteitenplan aanwezig is om de risico's op schade aan de archieven als gevolg van een eventuele calamiteit te kunnen minimaliseren.

De archivaris sprak wel zorg uit over het stilvallen van de kwaliteitscontroles en de opgave ten aanzien van de selectie en vernietiging van dossiers, zowel papier als digitaal. In 2022 en 2023 is een forse inhaalslag gemaakt ten aanzien van het archief in eigen huis; in 2024 zal een projectplan opgesteld worden om het papieren archief dat op externe locatie (Oasis te Almere) staat te bewerken. Daarnaast worden de kwaliteitscontroles opnieuw opgestart en wordt selectie en vernietiging van de digitale dossiers opgezet, in samenwerking met het project Implementatie DMS, dat volgt op de aanbesteding die in 2023 heeft plaatsgevonden.

Automatisch anonimiseren
OZHZ verstrekt jaarlijks rond de 9500 documenten aan externe partijen die informatie opvragen. Het grootste deel hiervan (95%) betreft bodeminformatie en de onderliggende rapporten. Een ander deel bestaat uit WOO verzoeken en archiefverzoeken voor bouw- en milieuvergunningen. Om beter en sneller informatieverzoeken te kunnen behandelen en hierbij conform de AVG te werken is OZHZ in 2021 een pilot gestart met het automatisch anonimiseren van bodemrapporten en het actief openbaar maken hiervan.

Daarnaast heeft het actief openbaar maken van veel gevraagde stukken efficiency voordelen op de lange termijn. We kunnen sneller voldoen aan verzoeken en verrichten geen dubbel werk meer bij terugkerende informatievragen.

In 2022 heeft OZHZ een SPUK-subsidie aangevraagd (en gekregen) om in 2023 ervaring op te doen met grootschalig anonimiseren van bodemrapporten en het actief openbaar maken van deze rapporten. Door het actief openbaar maken van onze bodemrapporten zullen we voorsorteren op het regime van actieve openbaarmaking volgens de Wet open overheid. Dit project loopt nog door tot medio 2024. In het kader van de WEP hebben we ervoor gezorgd dat alle documenten die nu ter kennisgeving fysiek ter inzage in een overheidsgebouw worden gelegd, voortaan digitaal ter inzage liggen. Ook voor deze categorie stukken wordt de anonimiseer software ingezet.

2.4.4 Privacy, Informatiebeveiliging

Herijking privacybeleid
Het beleid over privacy en informatiebeveiliging is vastgelegd in een aantal beleidsdocumenten die het DB in 2020 en 2021 vaststelde. Het privacybeleid heeft zowel betrekking op de AVG als op de Wet politiegegevens. De rapportage en aanbevelingen van de Functionaris Gegevensbescherming (FG) en eigen bevindingen van OZHZ zorgen voor continu borging, awareness en verbetering van de naleving van de AVG. Veranderingen in de regionale samenwerking maken dat het privacybeleid dient te worden herzien. Partijen in de Drechtsteden hebben dit inmiddels ambtelijk opgepakt. Naar verwachting wordt in 2024 een geactualiseerd beleid voorgelegd aan het bestuur. Belangrijke elementen in het te wijzigen beleid zijn de dienstverleningsrelatie tussen de gemeenten en OZHZ met de Servicegemeente Dordrecht en de juridische kwalificatie van omgevingsdiensten als 'verwerker' in de zin van de AVG. Bij de partijen in de Drechtsteden, en dus ook bij OZHZ, is het kunnen voldoen aan de Baseline Informatiebeveiliging (BIO) een belangrijk aandachtspunt waaraan gewerkt wordt. De CISO rapporteert daarover elk kwartaal aan het hoogste management van de gemeenten en OZHZ. Op grond van een Europese richtlijn wordt het voldoen aan de BIO straks ook verplicht. OZHZ is zich hierop aan het voorbereiden.

Omgevingsdiensten als 'verwerker'
Over de juridische kwalificatie van omgevingsdiensten is op verzoek van OmgevingsdienstNL in 2022 advies uitgebracht door een advocatenkantoor. Het zijn van 'verwerker' betekent onder andere dat omgevingsdiensten nadere afspraken moeten maken met hun opdrachtgevers (in de context van OZHZ met de colleges en de burgemeesters) over het voldoen aan de AVG. Bijvoorbeeld over het waarborgen van het niveau van de informatiebeveiliging, de geheimhouding van gegevens, het melden van datalekken, enzovoort. Die afspraken

worden opgenomen in een verwerkersovereenkomst. OZHZ heeft hiertoe, in afstemming met de Zuid-Hollandse omgevingsdiensten en partijen in de Drechtsteden, een model-verwerkersovereenkomst opgesteld. Deze is in Q4 met de provincie getekend. Het traject met de gemeenten loopt door in Q1 van 2024. Het model is via OmgevingsdienstNL ook aan de overige omgevingsdiensten in het land beschikbaar gesteld. Her en der in het land houdt een aantal omgevingsdiensten overigens vast aan de kwalificatie van 'verwerkingsverantwoordelijke'. OZHZ heeft dit gesignaleerd aan het bestuur van ODNL.

Jaarverslag van de FG

De Functionaris Gegevensbescherming (FG) van OZHZ bracht zijn jaarrapportage over 2022. Uit de rapportage komt naar voren dat OZHZ goed op weg is naar een hoger volwassenheidsniveau qua aandacht voor privacy en invoering van de AVG. Veel basisonderdelen zijn op orde. Verbeteringen zijn mogelijk waar het gaat om het goed inzichtelijk krijgen van alle risicovolle verwerkingen en het opstellen van een planning voor de uitvoering van de benodigde DPIA's (risicoanalyses). De rapportage van de FG en de reactie daarop van OZHZ zijn separaat geagendeerd in het DB. Inmiddels zijn binnen de Drechtsteden twee FG's geworven die hun werkzaamheden zullen verrichten voor alle organisaties in de Drechtsteden, zowel op het gebied van de AVG als van de Wet politiegegevens (Wpg). OZHZ heeft voor de Wpg overigens een aparte FG die ook actief is bij de andere omgevingsdiensten in Zuid-Holland.

Wet politiegegevens

Tot slot hebben alle boa's van de omgevingsdiensten in Zuid-Holland in 2023 een training over de Wet politiegegevens (Wpg) kunnen volgen. De awareness om te voldoen aan de Wpg is daarmee verder vergroot. Belangrijk was ook dat de omgevingsdiensten onderling kennisnamen hoe men de naleving van de Wpg heeft geregeld. Met het oog op de in 2021 en 2022 doorlopen externe audits geeft dit input voor de lopende verbetertrajecten en mogelijkheden voor onderlinge afstemming en samenwerking. Ten behoeve van de interne auditverplichtingen beschikt OZHZ thans over een gekwalificeerde medewerker. De FG-Wpg bracht in Q1 van 2024 zijn jaarrapportage over 2023 uit.

2.4.5 Kwaliteitszorg

Externe ontwikkelingen en ambities van de organisatie vragen om heroriëntatie op het huidige kwaliteitsmanagementsysteem van OZHZ. OZHZ wil deze meer gaan richten op de organisatiedoelen, breder inbedden in de organisatie en laten aansluiten bij landelijke ontwikkelingen die spelen. Deze heroriëntatie is niet goed uitvoerbaar naast de verplichtingen die kleven aan het huidige kwaliteitsmanagementsysteem en de opgaven waarvoor OZHZ op dit moment staat. Plan was om in 2023 een project te starten om het kwaliteitsmanagementsysteem aan te passen. Startpunt daarbij is een evaluatie van het huidige kwaliteitssysteem. Consequentie daarvan is wel dat het kwaliteitscertificaat komt te vervallen. Als een geschikt nieuw kwaliteitsmodel is gekozen en ingevoerd, dan kan OZHZ desgewenst in fases toewerken naar hernieuwde certificering. Bedoeld project is nog niet gestart omdat OZHZ eerst de uitkomsten van de externe visitatie (zie hierna) wilde afwachten, evenals andere ontwikkelingen in het werkveld zoals het Interbestuurlijk Programma ter versterking van het VTH-stelsel.

Als toelichting op het bovenstaande geldt nog het volgende:
OZHZ heeft te maken met aanzienlijke uitdagingen. Voorbeelden zijn de implementatie van nieuwe taken, de landelijke kwaliteitsverbetering van het VTH-stelsel, de hoge inflatie en de krapte op de arbeidsmarkt. Een goed functionerend kwaliteitsmanagementsysteem kan een belangrijke bijdrage leveren. In de huidige opzet is dat niet het geval. Alhoewel OZHZ het kwaliteitsmanagementsysteem ziet als een zeer waardevol instrument is er tegelijkertijd het gevoel dat het meer kan worden gericht op de belangrijkste organisatieprioriteiten. Ook komt de

inspanning nu vooral van het kwaliteitsteam en minder vanuit de brede organisatie. Wens van de directie is om het KMS te veranderen tot een systeem dat meer leeft op de werkvloer en dat gericht is op het behalen van de belangrijkste organisatiedoelen.

In het kader van het genoemde IBP is inmiddels een systeem van onafhankelijke visitaties van omgevingsdiensten ontwikkeld, aanhakend bij de landelijke VTH-kwaliteitseisen en inzichten uit recente onderzoeksrapporten zoals het advies van de Commissie Van Aartsen en de Algemene Rekenkamer. OZHZ is - eind oktober / begin november 2023 gevisiteerd. De resultaten daarvan zijn elders in deze jaarstukken beschreven. Vervolgens is een plan van aanpak opgesteld. Bezien moet worden of en welke rol een intern kwaliteitsmanagementsysteem kan hebben in deze context.

OZHZ heeft meerdere instrumenten voor de interne planning en control, zoals de jaarplannen en voortgangsrapportages per opdrachtgever, dashboards en in- en externe audits. Een voorbeeld van dit laatste zijn de verplichte audits in het kader van de Wet politiegegevens en de AVG. Deze instrumenten zeggen iets over het presteren van de organisatie, maar zijn als zodanig geen onderdeel van het kwaliteitsmanagementsysteem. Integratie van deze instrumenten in het kwaliteitsmanagementsysteem is wenselijk, met tevens de wens om een goed evenwicht aan te brengen tussen zelf doen (leren) en uitbesteden (efficiency).

2.4.6 Rechtmatigheid

In 2023 is er sprake van onrechtmatigheden onder de verantwoordingsgrens. Dit betreft de leverancier Visma Roxit B.V. van het oude DMS systeem Squit. In het verleden is deze leverancier als onzeker beoordeeld omdat de wijze van aanbesteden in het verleden onbekend was. Met de nieuwe wetgeving rondom de rechtmatigheid zijn de uitgaven over 2023 ad € 87.206 onrechtmatig. In 2024 wordt de huidige overeenkomst beëindigd. In 2023 is het contract met leverancier Decos verlengd wat in het boekjaar 2025 zorgt voor onrechtmatige uitgaven. We hebben de uitgaven voor 2025 geraamd op € 50.000 en in 2023 meegenomen als onrechtmatig. Het contract met Decos loopt af in 2025.

2.4.7 M&O beleid

OZHZ heeft geen specifiek M&O-beleid; gelet op de aard van de primaire taken die OZHZ uitvoert en de financiële processen die daaraan ten grondslag liggen, achten wij een M&O-beleid niet relevant. Immers, OZHZ verstrekt geen subsidies, uitkeringen of andere voorzieningen of emolumenten waar misbruik of oneigenlijk gebruik van kan worden gemaakt. Een collegiale afstemming met andere omgevingsdiensten, die dezelfde producten leveren en processen hebben ingericht, leert dat ook de andere omgevingsdiensten geen aanleiding zien om M&O-beleid te ontwikkelen. Waar het het risico op fraude betreft, verwijzen wij naar het vastgestelde Integriteitsbeleid, en de waarborgen die zijn getroffen in de (financiële) processen om fraude te voorkomen.

2.5 Openbaarheidsparagraaf

In artikel 3.5 (Openbaarheidsparagraaf) van de Wet open overheid (Woo) wordt voorgeschreven dat bestuursorganen in de jaarlijkse begroting aandacht besteden aan de beleidsvoornemens inzake de uitvoering van deze wet en in de jaarlijkse verantwoording verslag doen van de uitvoering ervan, mede in relatie tot de beleidsvoornemens. Deze begroting en jaarlijkse verantwoording vloeien voort uit het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). In de memorie van toelichting bij de Woo staat onder andere dat met dit artikel beoogd wordt een impuls te geven aan de actieve openbaarheid door voor te schrijven dat bestuursorganen in hun begroting en verantwoordingsverslag aan moeten geven hoe zij rekening houden met de bepalingen uit de Woo. De openbaarheidsparagraaf Woo moet in de begroting en jaarstukken worden opgenomen via een afzonderlijke paragraaf, zoals de in artikelen 9 en 26 van het BBV genoemde paragrafen. Deze verplichting geldt sinds de jaarstukken 2022.

OZHZ handelt de meeste ingekomen verzoeken op basis van de Woo af op basis van het verleende mandaat van de gemeenten en provincie Zuid-Holland. Een overzicht daarvan is hieronder opgenomen. Daarnaast kan op basis van de Woo een verzoek worden ingediend bij de bestuursorganen van de gemeenschappelijke regeling. Dat is in 2023 niet voorgekomen.

De Woo is op 1 mei 2022 in werking getreden. Het doel van de wet is overheden transparanter te maken. De Woo-contactpersoon is een nieuwe rol per 1 mei 2022. De Woo-contactpersoon beantwoordt op laagdrempelige wijze vragen over de bij de gemeente beschikbare informatie. Bij OZHZ is de manager van de unit Bedrijfsondersteuning aangewezen als Woo-contactpersoon. Medewerkers van OZHZ zijn getraind in de toepassing van de Woo en hebben de werkprocessen en -instructies al in 2022 aangepast. Er is ook een speciale intranet (SID-) pagina beschikbaar over de Woo en een praktische handreiking om Woo-verzoeken te behandelen.

Veel meer dan de Wob legt de Woo de nadruk op actieve openbaarmaking. Actieve openbaarmaking betreft het uit eigen beweging (digitaal) publiceren van overheidsinformatie. De Woo stelt de verplichting om 17 gespecificeerde informatiecategorieën openbaar te maken. Deze verplichting zal echter niet voor alle categorieën tegelijk gaan gelden. Een en ander wordt gefaseerd ingevoerd. De precieze fasering (na de eerste fase) is op dit moment nog steeds niet volledig bekend. Veel documenten uit die eerste fase worden overigens ook nu al actief bekendgemaakt, zoals gegevens over de organisatie, stukken van het algemeen bestuur, enzovoort. In het wijzigingsvoorstel van de gemeenschappelijke regeling (AB 30 november 2023) zijn, naar aanleiding van de ingekomen zienswijzen, de openbaarmakingsbepalingen aangevuld voor wat betreft de stukken van het DB en AB. In de context waarin OZHZ werkt is het overigens veelal aan de gemeenten en provincie om aan te geven hoe zij willen omgaan met de actieve openbaarmaking van verzoeken en openbaargemaakte informatie. Met Dordrecht zijn daarover bijvoorbeeld afspraken gemaakt over de publicatie op hun website. Daarnaast vindt actieve openbaarmaking van onder andere sanctiebesluiten al enkele jaren plaats op basis van een door alle colleges vastgesteld openbaarmakingsbeleid. In het kader van het landelijke traject IBP Versterking VTH-stelsel wordt in 2024 de actieve openbaarmaking van sanctiebesluiten verder ontwikkelt en uitgerold. Op basis daarvan zal OZHZ een voorstel doen over aanpassing van het in Zuid-Holland Zuid door de gemeenten vastgestelde beleid.

Actieve openbaarmaking van beschikkingen wordt op enig moment ook verplicht volgens de Woo, maar dat zal naar verwachting nog enkele jaren duren. OZHZ nam dat aspect al mee in het programma van eisen voor de aanbesteding van een nieuw DMS, waaronder de mogelijkheid om te kunnen aansluiten op een nog te ontwikkelen landelijk platform. Een van de aspecten die dan speelt is de verplichting om documenten te anonimiseren vanwege de AVG. OZHZ test op dit moment daartoe een anonimiseringstool. Deze is overigens met name noodzakelijk vanwege de vele verzoeken om informatie die OZHZ elk jaar ontvangt, met name over bodemrapporten. Een geautomatiseerde tool, mits van goede kwaliteit en goed ingeregeld, maakt het handmatig anonimiseren zoveel mogelijk overbodig, wat fouten en risico's voorkomt.

Afgehandelde Woo- verzoeken namens de gemeenten en provincie in 2023:

Bevoegd Gezag	aantallen
Provincie Zuid-Holland	3
Dordrecht	16
Alblasserdam	1
Hoeksche Waard	2

Gorinchem	
Hendrik Ido-Ambacht	
Hardinxveld-Giessendam	1
Molenlanden	1
Papendrecht	1
Sliedrecht	1
Zwijndrecht	
Totaal	26

II. Jaarrekening 2023

De jaarrekening bestaat uit de balans en resultatenrekening en met toelichting.

Via de balans en de programmarekening wordt financiële verantwoording afgelegd over het in 2023 gevoerde beleid.

Balans per 31 december 2023

Balans per 31 december 2023

(bedragen in €)

ACTIVA	2023		2022	
VASTE ACTIVA				
Immateriële vaste activa		**-**		**-**
Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en				
het saldo van agio en disagio	-		-	
Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor				
een bepaald actief	-		-	
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	-		-	
Materiële vaste activa		**2.682.883**		**2.318.773**
Investeringen:				
met een economisch nut	2.682.883		2.318.773	
met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van				
de kosten een heffing kan worden geheven	-		-	
in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	-		-	
In erfpacht gegeven gronden	-		-	
Financiële vaste activa		**-**		**-**
Kapitaalverstrekking aan:				
deelnemingen	-		-	
gemeenschappelijke regelingen	-		-	
overige verbonden partijen	-		-	
Leningen aan:				
woningbouwcorporaties	-		-	
deelnemingen	-		-	
overige verbonden partijen	-		-	
openbare lichamen (art. 1a Wet Fido)	-		-	
overige langlopende leningen	-		-	
Uitzettingen:				
in 's Rijks schatkist met een looptijd van één jaar of langer	-		-	
in de vorm van Nederlands schuldpapier met een looptijd				
van één jaar of langer	-		-	
overige met een looptijd van één jaar of langer	-		-	
TOTAAL VASTE ACTIVA		**2.682.883**		**2.318.773**
VLOTTENDE ACTIVA				
Voorraden		**-**		**274.801**
Grond- en hulpstoffen			-	
Onderhanden werk, inclusief bouwgronden in exploitatie	-		274.801	
Gereed product en handelsgoederen	-		-	
Vooruitbetalingen	-		-	
Uitzettingen		**3.607.996**		**4.320.951**
Deze hebben een rentetypische looptijd korter dan één jaar				
Vorderingen op openbare lichamen	1.031.640		747.855	
Verstrekte kasgeldleningen aan openbare lichamen				
(art. 1a Wet Fido)	-		-	
Overige verstrekte kasgeldleningen	-		-	
Rekening courant verhouding met het Rijk	2.576.356		3.573.096	
Rekening courant verhouding met overige niet-financiële				
instellingen	-		-	
Overige vorderingen	-		-	
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een looptijd				
korter dan één 1 jaar	-		-	
Uitzettingen in de vorm van Nederlands schuldpapier met				
een looptijd korter dan één 1 jaar	-		-	
Overige uitzettingen met een looptijd korter dan één 1 jaar	-		-	
Liquide middelen		**199.463**		**201.547**
Kas	397		1.437	
Bank, inclusief kruisposten	199.066		200.110	
Overlopende activa		**2.060.675**		**1.173.595**
Nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan				
door voorfinanciering op uitkeringen met een				
specifiek bestedingsdoel van:				
Europese overheidslichamen	-		-	
het Rijk	-		-	
overige Nederlandse overheidslichamen	1.670.592		838.098	
Overige nog te ontvangen c.q. vooruitbetaalde bedragen				
die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	390.083		335.497	
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA		**5.868.134**		**5.970.894**
TOTAAL ACTIVA		**8.551.017**		**8.289.667**

Bedragen in €

Balans per 31 december 2023

(bedragen in €)

PASSIVA	2023		2022	
VASTE PASSIVA				
Eigen vermogen		**654.962**		**2.316.568**
Algemene reserve	797.744		1.248.008	
Bestemmingsreserves	485.762		951.520	
Saldo van de rekening	-628.544		117.040	
Voorzieningen		**31.500**		**-**
Voorzieningen	31.500		-	
Vaste schulden		**-**		**-**
Deze hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer				
Obligatieleningen	-		-	
Onderhandse leningen van:				
binnenlandse pensioenfondsen en verzekeraars	-		-	
binnenlandse banken en				
overige financiële instellingen	-		-	
binnenlandse bedrijven	-		-	
openbare lichamen (art. 1a Wet Fido)	-		-	
overige binnenlandse sectoren	-		-	
buitenlandse instellingen	-		-	
Door derden belegde gelden	-		-	
Waarborgsommen	-		-	
Overige leningen en vooruitontvangen bedragen	-		-	
TOTAAL VASTE PASSIVA		**686.462**		**2.316.568**
VLOTTENDE PASSIVA				
Vlottende schulden		**1.669.190**		**1.590.037**
Deze hebben een rentetypische looptijd korter dan één jaar				
Kasgeldleningen aangegaan bij:				
openbare lichamen (art. 1a Wet Fido)	-		-	
overige partijen	-		-	
Banksaldi	-		-	
Overig	1.669.190		1.590.037	
Overlopende passiva		**6.195.365**		**4.383.062**
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd				
en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen,				
met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten				
gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	3.037.319		2.759.556	
Ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met				
een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van				
lasten van volgende begrotingsjaren van:				
Europese overheidslichamen	-		-	
het Rijk	-		-	
overige Nederlandse overheidslichamen	2.800.610		1.623.506	
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van				
volgende begrotingsjaren komen	357.436		-	
TOTAAL VLOTTENDE PASSIVA		**7.864.555**		**5.973.099**
TOTAAL PASSIVA		**8.551.017**		**8.289.667**

Bedragen x €

1.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Algemeen

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) daarvoor aan provincies en gemeenten geeft en de financiële verordening van OZHZ. De waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten. Tenzij anders is vermeld worden de activa gewaardeerd op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. De baten en lasten zijn toegerekend aan de periode waarop deze betrekking hebben.

Activa

Vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met de van derden ontvangen investeringsbijdragen en afschrijvingen. De verkrijgingsprijs bestaat uit de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van het product of dienst en de overige kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegekend. Afschrijving vindt lineair plaats op basis van de geschatte economische levensduur. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn bepaald op basis van artikel 10, zesde lid, van de Financiële verordening:

- 20 jaar voor motorvaartuigen;
- 15 jaar voor technische installaties in bedrijfsgebouwen;
- 10 jaar voor kantoorinstallaties en kantoormeubilair;
- 5 jaar voor informatieregister en digitaal archief;
- 5 jaar voor transportmiddelen en aanhangwagens;
- 3 jaar voor automatiserings- en onderzoeksapparatuur;
- 3 jaar voor software[1];
- 5 jaar voor overige materiële vaste activa[2].

OZHZ beschikt niet over gronden en terreinen

In overeenstemming met artikel 6 " Waardering en afschrijving van vaste activa" van de Financiële verordening worden activa met een verkrijgingsprijs van minder dan € 450 niet geactiveerd.

Voorraden

De als “onderhanden werken” opgenomen producten zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs, dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals het aantal bestede uren tegen integrale kostprijs).

Uitzettingen korter dan één jaar

De vorderingen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte kansen op inning.

Overlopende activa en liquide middelen

De overlopende activa en de liquide middelen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

[1] Software is niet opgenomen als categorie in de financiële verordening. Dit wordt opgenomen bij de eerstvolgende aanpassing.
[2] De overige materiële vaste activa is niet opgenomen als categorie in de financiële verordening. Dit wordt opgenomen bij de eerstvolgende aanpassing.

Passiva
Passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Eigen vermogen
Het totaal eigen vermogen is gelijk aan het eigen vermogen van voorgaand jaar, vermeerderd of verminderd met het resultaat voor bestemming. Voor zover het algemeen bestuur gedurende het jaar besluiten over bestemmingsreserves heeft genomen, zijn de effecten van deze besluiten in de stand van de reserves per jaareinde verwerkt. Uit het resultaat voor bestemming en de effecten van de besluiten van het algemeen bestuur volgt een resultaat na bestemming. Dit wordt als een separate post van het eigen vermogen gepresenteerd. De reserves van het eigen vermogen worden onderscheiden in een algemene reserve en overige bestemmingsreserves. De bestemmingsreserves zijn door het algemeen bestuur ingesteld voor specifieke doeleinden, zoals de financiering van activa, verwachte bijdrage in projecten of relevante risico's.

Voorzieningen
Voorzieningen worden gevormd voor verplichtingen en verliezen die niet exact bekend zijn, maar redelijkerwijs geschat kunnen worden en worden gevormd voor risico's die hierop van toepassing zijn. Daarnaast kunnen voorzieningen worden gevormd ter egalisatie van lasten.

Vaste schulden
De vaste schulden hebben een rente typische looptijd van één jaar of langer. De vaste schulden worden gewaardeerd tegen nominale waarde, verminderd met de gedane aflossingen.

Vlottende passiva
De posten opgenomen onder de vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en garantstellingen
Voor zover OZHZ borg- en garantiestellingen is aangegaan, worden deze buiten de telling van de balans opgenomen. In de toelichting op de balans is dan nadere informatie opgenomen.

Grondslagen voor de resultaatbepaling

Baten en lasten
De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden genomen voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar worden verwerkt indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn.

Personeelslasten
Personeelslasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Een uitzondering vormen overlopende posten uit hoofde van jaarlijkse arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. Deze worden toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. De financiële verordening OZHZ bepaalt dat de rapportages aan het bestuur afwijkingen behandelen, groter dan 10%, of groter dan € 50.000, ten opzichte van de begroting.[1]

[1] Financiële verordening OZHZ, 30 november 2016

1.2 Toelichting op de balans per 31 december 2023

ACTIVA

1. Vaste activa

1.1 Immateriële vaste activa

OZHZ bezit geen immateriële vaste activa.

1.2.1 Materiële vaste activa met economisch nut

De materiële vaste activa betreffen activa met een economisch nut. Paragraaf 2.3 ‘Onderhoud kapitaalgoederen’ beschrijft de beleidsuitgangspunten en de systematiek van het onderhoud van deze kapitaalgoederen. De materiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

	Omschrijving	Aanschafwaarde 31-12-2022	Afschrijvingen t/m 2022	Aanschafwaarde 31-12-2023	Afschrijvingen 2023
a	Huisvesting	1.545.724	644.032	1.556.406	155.932
b	ICT en audiovisuele investeringen	945.623	679.916	1.078.189	176.584
c	Meubilair	567.739	318.972	578.916	57.108
d	Software	182.016	158.219	188.845	17.071
e	Bedrijfsmiddelen	44.320	29.697	44.320	8.864
f	Vaartuigen	888.380	24.193	1.496.811	13.595
		4.173.803	**1.855.030**	**4.943.487**	**429.154**

Bedragen x €

De afschrijvingen zijn gerealiseerd conform de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling.
De investeringen zijn gepleegd op basis van bestuurlijke goedkeuring bij eerdere begrotingswijzigingen. De investeringen zijn hieronder weergegeven.

	Omschrijving	Aanschafwaarde 31-12-2022	Afschrijvingen t/m 2022	Boekwaarde 2022	Investeringen 2023	Desinves-teringen 2023	Aanschafwaarde 31-12-2023	Afschrijving desinves-teringen	Afschrijvingen 2023	Boekwaarde 2023
a	Huisvesting	1.545.724	644.032	901.691	10.682	-	1.556.406	-	155.932	756.442
b	ICT en audiovisuele investeringen	945.623	679.916	265.708	132.566	-	1.078.189	-	176.584	221.690
c	Meubilair	567.739	318.972	248.768	11.177	-	578.916	-	57.108	202.836
d	Software	182.016	158.219	23.796	6.829	-	188.845	-	17.071	13.554
e	Bedrijfsmiddelen	44.320	29.697	14.623	-	-	44.320	-	8.864	5.759
f	Vaartuigen	888.380	24.193	864.187	678.380	69.950	1.496.811	-23.580	13.595	1.482.602
		4.173.803	**1.855.030**	**2.318.773**	**839.634**	**69.950**	**4.943.487**	**-23.580**	**429.154**	**2.682.883**

a. Huisvesting

OZHZ heeft zich eind 2015 gehuisvest in het pand Post 120 in Dordrecht. Het investeringskrediet betreft de gebruikersinvesteringen in het pand, zoals de douche- en kleedfaciliteiten, de binnentrap, archiefruimte, dakterras, etc. Met ingang van 2021 is het nieuwe werkconcept van kracht. Hierbij vormt hybride werken de basis: deels op kantoor en deels op afstand. De (om)bouw van het kantoor heeft grotendeels in 2022 plaatsgevonden, waarbij een deel van de facturatie in 2023 is gebeurd. In 2023 hebben nog een beperkt aantal investeringen plaatsgevonden

b. ICT en audiovisuele investeringen Post 120

Op deze post zijn met name investeringen verantwoord die de afgelopen jaren zijn gedaan omtrent de huisvesting zoals bekabeling en audiovisuele middelen. De vergaderfaciliteiten in het pand zijn geüpgraded zodat deze beter

het hybride werken ondersteunen. Daarnaast wordt een constante stroom aan nieuwe laptops en mobiele telefoons aangeschaft voor de instromende nieuwe medewerkers.

c. Meubilair

Omdat de ruimtes in het pand gedeeltelijk een andere functie hebben gekregen is geïnvesteerd in bijpassend meubilair wat die functie ondersteund. Zo zijn de grote vergaderkamers uitgerust van flexibel meubilair en is de ontmoetingsruimte omgebouwd tot werkcafé. Ook is geïnvesteerd in extra meubilair om thuis arbo-verantwoord te kunnen werken, zijn aanlandplekken ingericht en is geïnvesteerd in de groen-voorziening op kantoor.

d. Software

Gecombineerd met ICT, speelt software een belangrijke rol in en rondom de organisatie. Omdat OZHZ steeds meer gebruik maakt van SAAS-applicaties zien we een verschuiving van de kosten van aanschaf van applicaties (kapitaalgoederen) naar licentiekosten (exploitatie). In 2023 hebben vrijwel geen investeringen plaatsgevonden.

e. Bedrijfsmiddelen

Bedrijfsmiddelen zijn activa welke aangeschaft worden ter vervanging van de, om-niet verkregen, kapitaalgoederen die bij de start van OZHZ van de Provincie Zuid-Holland zijn verkregen. Financiële dekking vindt plaats binnen de exploitatie of vanuit projecten waarvoor de middelen wordt ingezet. In 2023 hebben geen investeringen plaatsgevonden.

f. Vaartuigen

Bij de vorming van OZHZ zijn voor de taakuitvoering vaartuigen van de Provincie Zuid-Holland (PZH) om-niet verkregen. De vervanging van de RHIB (rigid hull inflatable boat) heeft plaatsgevonden in 2022 en de investering is ten laste van het krediet van 2022 gekomen voor een bedrag van € 220.000. Dekking van de gebruiks- en afschrijvingslasten vindt plaats vanuit het materieel budget PZH. De oude RHIB is afgestoten, waarbij OZHZ uiteindelijk € 23.580 heeft moeten afschrijven op de boekwaarde.

OZHZ vervangt in 2023/2024 het vaartuig Pandion. Geraamde aanschafwaarde is € 2,4 mln. Bij elke bereikte mijlpaal in de bouw van het schip, wordt een deel van de totale factuur betaald. Verwachting is dat het schip in het voorjaar van 2024 te water gelaten zal worden.

1.3 Financiële vaste activa

OZHZ beschikt niet over financiële vaste activa.

2. Vlottende activa

2.1 Voorraden

De in de balans opgenomen voorraden is uitgesplitst naar de volgende categorie:

Voorraden	31-12-2023	31-12-2022
Onderhanden werk	€ -	€ 274.801
Totaal	**€ -**	**€ 274.801**

Bedragen x €

Het onderhanden werk betreft projecten/opdrachten ten behoeve van gemeenten en provincie op het gebied van milieuonderzoek, adviezen en briks-taken. De voorraad bestaat uit nog te factureren uitgevoerde werkzaamheden tegenover ontvangen bijdragen waarvoor nog activiteiten moeten worden verricht. In de waardering van het onderhanden werk is rekening gehouden met een verliesvoorziening van € 131.458. Gezien het negatieve saldo van het onderhanden werk per balansdatum (€ -357.436) vindt presentatie plaats onder de overlopende passiva.

2.2 Uitzettingen korter dan één jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd korter dan één jaar worden als volgt gespecificeerd:

Uitzettingen rente typische looptijd korter dan een jaar		31-12-2023	31-12-2022
A	Vorderingen op openbare lichamen	€ 1.031.640	€ 747.855
B	Verstrekte kasgeldleningen aan openbare lichamen	€ -	€ -
C	Overige verstrekte kasleningen	€ -	€ -
D	Rekening-courantverhoudingen met het Rijk	€ -	€ -
E	Rekening-courantverhoudingen met overige financiële instellingen	€ 2.576.356	€ 3.573.096
F	Overige vorderingen	€ -	€ -
G	Uitzettingen in 's Rijks schatkist met looptijd < 1 jaar	€ -	€ -
H	Uitzettingen in de vorm van Nederlands schuldpapier	€ -	€ -
I	Overige uitzettingen	€ -	€ -
Totaal		**€ 3.607.996**	**€ 4.320.951**

Bedragen x €

De vordering op openbare lichamen betreft voornamelijk de voorschotfacturen aan gemeenten en provincie inzake uitvoering van de wettelijke taken en programma's en de inwonerbijdrage.

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

Liquide middelen	31-12-2023	31-12-2022
Kas	€ 397	€ 1.437
Bank inclusief kruisposten	€ 199.067	€ 200.110
	€ 199.464	**€ 201.547**

Bedragen x €

Het banksaldo betreft de ontvangen voorschot- en subsidiebedragen. Vanwege het schatkistbankieren (zie paragraaf 2.3 financiering) is eveneens sprake van uitzettingen in de Rijksschatkist. Daardoor is het saldo liquide middelen begrensd op € 200.000. In de Financieringsparagraaf (Deel I, hoofdstuk 2, paragraaf 4) worden de beleidsuitgangspunten ten aanzien van het treasurybeleid weergegeven.

2.4 Overlopende activa

De overlopende activa zijn als volgt onderverdeeld:

Overlopende Activa		31-12-2023		31-12-2022
Nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering met een specifiek bestedingsdoel:				
Europese overheidslichamen	€	-	€	-
Het Rijk	€	-	€	-
Overige Nederlandse overheidslichamen	€	1.670.592	€	838.098
Vooruitbetaalde kosten	€	389.707	€	335.496
Nog te ontvangen bedragen	€	376	€	2
Totaal	**€**	**2.060.675**	**€**	**1.173.596**

Bedragen x €

Vooruitbetaalde kosten

Dit zijn kosten die voor 31 december 2023 betaalbaar zijn gesteld, maar waarvan de lasten betrekking hebben op het dienstjaar 2024. Veelal gaat het om verzekeringspremies, huur kantoorpand, licenties en contributies.

Nog te ontvangen bedragen

Dit zijn bedragen die ten gunste van het boekjaar 2023 komen, maar waarvan de bedragen in de loop van 2024 worden ontvangen.

De nog te ontvangen bedragen bestaan voornamelijk uit vorderingen op overheidslichamen. Deze worden gefactureerd naar aanleiding van de eindafrekening 2023. De onderbouwing is als volgt:

Nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering met een specifiek bestedingsdoel:	Begin saldo 2023	Toevoegingen	Ontvangsten	Eind saldo 2023
Gemeente Dordrecht	€ 672.326	€ 395.014	€ -	€ 1.067.340
Gemeente Molenlanden	€ 45.748	€ 129.721	€ -	€ 175.469
DCMR Milieudienst Rijnmond	€ 48.495	€ 102.690	€ -	€ 151.185
Provincie Zuid-Holland	€ 65.879	€ 79.125	€ -	€ 145.004
Gemeente Papendrecht	€ -	€ 125.944	€ -	€ 125.944
Gemeente Zwijndrecht	€ 5.650	€ -	€ -	€ 5.650
Totaal	**€ 838.098**	**€ 832.493**	**€ -**	**€ 1.670.592**

Bedragen x €

PASSIVA

1. Vaste financieringsmiddelen

1.1 Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de Algemene reserve, de bestemmingsreserves en het saldo van de rekening. Conform artikel 54, tweede lid, van het BBV is per reserve het verloop gedurende het boekjaar weergegeven. Er is geen sprake van specifieke bestemmingsreserves die zijn gevormd voor de afschrijving op activa.

Eigen vermogen	31-12-2023	31-12-2022
Algemene reserve	797.744	1.248.008
Bestemmingsreserves	485.762	951.520
Onverdeeld resultaat	-628.544	117.040
Totaal	**654.962**	**2.316.568**

Bedragen x €

In het onderstaand overzicht is het verloop van de reserves in 2023 weergegeven.

Omschrijving	Saldo 1-1-2023	Bestemming resultaat 2022	Toevoeging 2023	Onttrekking 2023	Saldo 31-12-2023
Algemene reserve	1.248.008	117.040	-	567.304	797.744
Materieel budget PZH	184.640	-	-	29.320	155.320
Doorontwikkeling	49.517	-	-	49.517	-
Digitalisering	113.617	-	-	113.617	-
Verlofstuwmeer	110.000	-	-	110.000	-
Frictiekosten	270.669	-	-	-	270.669
Regieplan	100.587	-	-	74.721	25.866
Archief	67.982	-	-	67.982	-
Werkconcept	54.506	-	-	20.600	33.906
CAO	-	-	-	-	-
Totaal	**2.199.528**	**117.040**	**-**	**1.033.062**	**1.283.506**

Bedragen x €

Algemene reserve (onttrekking, per saldo, 2023: € 450.000)

De algemene reserve is onderdeel van het weerstandsvermogen. De toevoeging in 2023 betreft het resultaat 2022 (€ 117.000). De onttrekking in 2023 (€ 567.000) is gebaseerd op de verlaging van het weerstandsvermogen op basis van het geactualiseerde risicoprofiel met € 420.000 en de inzet van het rekeningresultaat 2022 van €117.000, aangevuld met een aanvullend deel op basis van het meest recente inzicht met € 30.000.

Bestemmingsreserve doorontwikkeling (Onttrekking 2023: € 50.000)

De doorontwikkeling dient om OZHZ ook in cultureel opzicht klaar te stomen voor de Omgevingswet. De Onttrekking in 2023 betreft extra opleidingskosten in het kader van de instroom van nieuwe medewerkers.

Bestemmingsreserve Digitalisering in relatie tot doorontwikkeling (Onttrekking 2023: € 114.000)
OZHZ streeft naar een volledige digitalisering van de werkprocessen. Dit draagt bij aan de maatschappelijke wens tot een snelle en transparante informatievoorziening en een vlottere afdoening van zaken. De onttrekking in 2023 betreft het externe projectteam van de inrichting en doorontwikkeling van het nieuwe VTH-systeem Open Wave.

Bestemmingsreserve Ontwikkelaanpak (Onttrekking 2023: € 75.000)
OZHZ en zijn opdrachtgevers zien in de maatschappelijke opgaven van de gemeenten en provincie in de komende periode belangrijke kansen en uitdagingen. De ontwikkelaanpak (voorheen regieplan) biedt een programmatische, doelgerichte, aanpak. De onttrekking heeft betrekking op het koppelen van het datawarehouse met het VTH-systeem en het genereren van sturingsrapportages en doorontwikkeling van de visie op data en datakwaliteit. Beide projecten zijn onderdeel van het programma "Beter Benutten van Data".

Bestemmingsreserve Archiefwet (Onttrekking 2023: € 68.000)
De Regionale Archivaris bemerkt dat er achterstand is ontstaan in het beheer van oude archieven. De opdracht is uitbesteed aan een externe partij. In 2022 is de achterstand voor een belangrijk deel ingelopen. De onttrekking in 2023 betreft het vervolg.

Bestemmingsreserve Materieel budget PZH (Onttrekking 2023: € 29.000)
In het kader van de vervanging van een vaartuig is het oude vaartuig verkocht. Door een (spoed)reparatie, in de vorm van hermotorisering in 2021 heeft dit een boekverlies opgeleverd van € 29.000 die verantwoord is onder onvoorziene kosten. Dit boekverlies wordt gedekt uit de reserve materieel budget PZH.

Bestemmingsreserve werkconcept (Onttrekking 2023: € 21.000)
De reserve wordt ingezet voor de transitie naar het nieuwe werk concept. Het betreft de projectorganisatie en aanpassing van de kantoorinrichting. Er zijn extra kosten gemaakt met betrekking tot de inrichting van het kantoorgebouw in het kader van het nieuwe werkconcept voor € 21.000. Deze kosten ten behoeve van de inrichting van het kantoorgebouw worden gedekt uit de reserve werkconcept voor een bedrag van € 21.000.

Bestemmingsreserve Verlofstuwmeert (Onttrekking 2023: € 110.000)
OZHZ heeft nog te maken met een verlofstuwmeer. Omdat een bovengemiddelde opname van verlof leidt tot vervangende inhuur ontstaat een financieel risico. Hiervoor is een bestemmingsreserve gevormd. Het is echter zeer lastig in te schatten wanneer deze reserve ingezet gaat worden. Om die reden laat OZHZ de reserve vrijvallen en zullen de extra kosten die zich op termijn mogelijk gaan voordoen in dit kader worden verantwoord als hogere lasten binnen de reguliere exploitatie.

Onverdeeld resultaat (Onttrekking 2023: € 117.000)
Het financieel resultaat 2022 bedroeg € 117.000. Dit bedrag werd toegevoegd aan de algemene reserve ter versterking van het weerstandsvermogen.

1.2 Voorzieningen

Voorzieningen zijn gevormd voor op balansdatum bestaande risico's voor verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is in te schatten. Voorzieningen zijn onderdeel van het vreemd vermogen en niet vrij aanwendbaar door het bestuur. In 2023 is een personele voorziening getroffen van € 31.500 in verband met een afgesloten VSO.

1.3 Langlopende schulden

OZHZ heeft net als in eerdere jaren geen vaste schulden. Er zijn ook geen tussentijdse ontwikkelingen geweest.

In de Financieringsparagraaf (Deel I, hoofdstuk 2, paragraaf 3) worden de beleidsuitgangspunten ten aanzien van het treasurybeleid weergegeven.

2. Vlottende passiva

Onder de vlottende passiva zijn opgenomen:

Vlottende schulden	31-12-2023	31-12-2022
Schulden korter dan één jaar	€ 1.669.190	€ 1.590.037
Totaal	**€ 1.669.190**	**€ 1.590.037**

Bedragen x €

2.1 Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd < 1 jaar

De in de balans opgenomen kortlopende schulden kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Vlottende schulden	31-12-2023	31-12-2022
Crediteuren	€ 1.670.270	€ 1.518.206
Overige vlottende schulden	€ -1.080	€ 71.831
Totaal	**€ 1.669.190**	**€ 1.590.037**

Bedragen x €

De overige schulden bestaan met name uit de crediteuren. Afwikkeling van de openstaande schulden vindt plaats in het eerste kwartaal van 2024.

2.2 Overlopende passiva

De specificatie van de post overlopende passiva is als volgt:

Overlopende passiva	31-12-2023	31-12-2022
Reservering accountantskosten	€ 34.650	€ 23.130
Verlofverplichting	€ 619.986	€ 538.958
Vooruit ontvangen inkomsten	€ 2.800.610	€ 1.623.506
Onderhanden werk	€ 357.436	€ -
Overige nog te betalen	€ 2.382.683	€ 2.197.468
Totaal	**€ 6.195.365**	**€ 4.383.062**

Bedragen x €

Onder invloed van de invoering van de Omgevingswet en de krapte op de arbeidsmarkt voor bepaalde taakvelden is het verlofstuwmeer toegenomen. De verlofverplichting is gewaardeerd op de individuele loonkosten per medewerker, inclusief sociale lasten en pensioenpremies. In 2024 worden op individueel niveau afspraken gemaakt over het terugdringen van het verlofstuwmeer.

De vooruit ontvangen bedragen van Nederlandse overheidslichamen betreffen de periodieke voorschotten van de opdrachtgevers. De onderbouwing is als volgt:

Vooruit ontvangen bijdragen Nederlandse overheidslichamen	Beginsaldo 01-01-2023	Ontvangen	Vrijgevallen	Eindsaldo 31-12-2023
Uitvoering milieutaken en bouwtaken gemeente Alblasserdam	€ 63.751	€ 41.259	€ -63.751	€ 41.259
Uitvoering milieutaken en bouwtaken gemeente Gorinchem	€ 58.810	€ 20.463	€ -58.810	€ 20.463
Uitvoering milieutaken gemeente Hardinxveld-Giessendam	€ 25.227	€ 48.932	€ -25.227	€ 48.932
Uitvoering milieutaken en bouwtaken gemeente Hendrik Ido Ambacht	€ 28.703	€ 25.861	€ -28.703	€ 25.861
Uitvoering milieutaken en bouwtaken gemeente Hoeksche Waard	€ 42.895	€ 547.999	€ -42.895	€ 547.999
Uitvoering milieutaken en bouwtaken gemeente Molenlanden	€ -	€ 529.642	€ -	€ 529.642
Uitvoering milieutaken gemeente Papendrecht	€ 44.636	€ -	€ -44.636	€ -
Uitvoering milieutaken en bouwtaken gemeente Sliedrecht	€ 52.539	€ 27.417	€ -7.019	€ 72.936
Uitvoering milieutaken gemeente Zwijndrecht	€ -	€ 365.764	€ -	€ 365.764
Uitvoering milieutaken provincie Zuid-Holland	€ 561.004	€ 539.902	€ -685.379	€ 415.527
Vooruitontvangen bedragen RVMK Drechtsteden	€ 96.345	€ 36.555	€ -	€ 132.900
Vooruitontvangen bedragen RVMK ALV	€ 23.076	€ 5.372	€ -	€ 28.449
Vooruitontvangen bedragen RVMK WAS	€ 18.870	€ 3.082	€ -	€ 21.952
Vooruitontvangen bedragen Geluidbelastingskaarten	€ 119.663	€ -	€ -2.091	€ 117.573
Vooruitgefactureerde - projectinvesteringen	€ 50.817	€ 7.035	€ -22.179	€ 35.674
Vooruit ontvangen subsidiebedragen	€ 437.168	€ 669.599	€ -711.086	€ 395.680
Totaal	**€ 1.623.506**	**€ 2.868.882**	**€ -1.691.777**	**€ 2.800.610**

Bedragen x €

1.3 Niet uit de balans blijkende verplichtingen

De niet uit balans blijkende verplichtingen kunnen betrekking hebben op langlopende overeenkomsten waaruit een of meerdere verplichtingen voortvloeien. Hiertoe worden ook de verplichtingen gerekend die slechts voor één jaar of korter zijn aangegaan en verplichtingen die in de loop van het jaar zijn ontstaan en per ultimo van dat betreffende jaar nog voortduren. In de jaarstukken worden de verplichtingen opgenomen met een jaarlijkse omvang groter dan € 25.000.

1. Huur- en gebouw gebonden dienstverlening

Per 2016 heeft OZHZ een huurcontract afgesloten voor de locatie Post 120 in Dordrecht. Het contract is in eerste aanleg aangegaan voor 10 jaar. Eind 2021 heeft tussentijdse verlenging plaatsgevonden van het contract tot en met 2030. De jaarlijkse huurlast bedraagt circa € 505.000 en wordt jaarlijks geïndexeerd.

In 2022 is de schoonmaak en glasbewassing aanbesteed in samenwerking met de andere huurders. Het nieuwe contract is op 26 januari 2023 getekend en heeft een looptijd van twee jaar, met 2x een optie tot verlengen van één jaar. De jaarlijkse lasten bedragen circa € 59.000.

Het contract voor de levering van koffie is in 2021 opnieuw aanbesteed. Een andere contractpartij is geselecteerd. Het contract loopt tot oktober 2026. De financiële omvang van het contract is circa € 30.000 per jaar.

2. Software

De voormalige milieudienst had een overeenkomst gesloten inzake het gebruiksrecht en onderhoud van het systeem Squit XO als basisprocessen systeem voor het verlenen van vergunningen en diensten op het gebied van milieu. Dit contract is inmiddels beëindigd, met uitzondering van het onderdeel IBIS: dat is overgegaan in Nazcaa (inmiddels van Roxit) en aangezien Nazcaa de enige applicatie is om bodembeheerinformatie in vast te leggen, zijn álle omgevingsdiensten genoodzaakt om te werken met deze applicatie. Het contract met Nazcaa betreft een jaarbedrag van circa € 38.000.

Per 1/1/2022 is een contract afgesloten met REM Automatisering inzake het VTH-systeem Open Wave. Implementatie heeft plaatsgevonden in november 2022. Het contract heeft een looptijd tot 1 januari 2025. De jaarlijkse kosten bedragen circa € 71.000.

Per 1 december 2015 heeft OZHZ een contract gesloten met een leverancier voor een zaaksysteem – document managementsysteem (DMS). Met het systeem, genaamd JOIN, heeft OZHZ een compleet systeem dat is voorbereid op digitaal werken in Post 120. Het contract loopt tot 31-12-2024 en betreft een jaarbedrag van circa € 55.000. In 2023 is een aanbesteding gestart om per 1-1-2025 tot een nieuw DMS te komen.

Na een aanbesteding is AFAS gekozen voor een geïntegreerd systeem voor het tijdschrijven en de financiële en projectadministratie. De jaarlijkse licentiekosten bedragen circa € 65.000. Het huidige contract liep af per 31/12/2023. Voor 2024-2026 is een nieuw contract afgesloten met Afas; in die periode zal ook een nieuwe aanbesteding in gang worden gezet.

3. Personeel

Schadeverzekering

OZHZ heeft vanaf 2011 een aansprakelijkheidsverzekering die jaarlijks automatisch wordt verlengd. Voor 2022 betreft dit een verplichting van circa € 48.000. Hiervoor is OZHZ verzekerd voor personen en zaakschade, omzetschade en vermogensschade.

Arbozorg

Met ingang van 1 april 2022 is de Arbozorg overgedragen aan BEZIG BV. Met deze organisatie is een contract gesloten tot 1 april 2024, en in 2023 is het contract met 1 jaar verlengd. Daarna is nog 2 jaar verlenging mogelijk. Per jaar bedragen de kosten circa € 60.000.

Flexibel personeel

Sinds enige jaren vindt de inhuur van extern personeel plaats volgens het principe van een marktplaats. Dit geldt voor alle vormen van inhuur voor de operationele taken. Daarnaast worden afspraken gemaakt met de andere omgevingsdiensten in Zuid-Holland om over en weer personeel te kunnen detacheren in die gevallen waarin vraag en aanbod op elkaar kunnen worden afgestemd. Financiële dekking vindt plaats uit de omzet die wordt gegenereerd van de opdrachtgevers. Vanwege aangegane doorlopende contracten in 2023 met diverse bureaus zijn er contractuele verplichtingen tot een bedrag van circa € 5,8 miljoen. De contracten hebben een opzegtermijn van 1 maand.

4. Servicegemeente Dordrecht (SGD)

OZHZ ging per 1 april 2022 op basis van een verleend alleenrecht een dienstverleningsovereenkomst (DVO) aan met de rechtsopvolger van het Servicecentrum Drechtsteden, de SGD. De DVO heeft een looptijd van 1 april 2022 tot 1 januari 2026. De jaarlijkse bijdrage van de DVO ICT bedraagt circa € 1,30 miljoen en wordt jaarlijks geïndexeerd. De overige dienstverlening heeft betrekking op personeel, organisatie, inkoop, verzekering en juridische dienstverlening. De print- en frankeerkosten worden doorbelast naar rato van verbruik. Het contract is onderdeel van de DVO en heeft een waarde van circa € 330.000 per jaar.

5. Voer- en vaartuigen

Leaseverplichtingen voertuigen

De leaseverplichtingen voor auto's betreffen een bedrag van circa € 80.000 per jaar. Financiële dekking vindt plaats uit de reguliere begroting. Voor de leasekosten is in 2019 een raamovereenkomst afgesloten voor 4 jaar. Daarnaast wordt voor elk nieuw leaseobject een specifieke overeenkomst gemaakt. Er loopt momenteel een nieuwe aanbesteding, die in 2024 zal leiden tot een nieuw contract voor de lease-auto's.

Vaartuigen

Na een aanbesteding is opdracht gegeven tot de bouw van een nieuw patrouilleschip Pandion, voor een aanschafprijs van € 2.400.000. De levering vindt plaats in 2024. Op de aanschafprijs is in totaal € 1,5 mln betaald is 2022 en 2023; het restant wordt voldaan in 2024 bij de ingebruikname van het schip.

6. Overige dienstverlening

Huur e-noses en windvanen

In 2019 heeft OZHZ een contract afgesloten voor de huur van 40 e-noses en 3 windvanen in het OZHZ-gebied. Dit contract wordt jaarlijks verlengd op grond van een positief inkoopadvies. E-noses zijn

elektronische neuzen die veranderingen in de luchtsamenstelling waarnemen. De jaarlijkse verplichting bedraagt € 76.250.

DCMR

OZHZ heeft een overeenkomst met DCMR inzake de meldkamer voor de afhandeling van milieuklachten. De jaarlijkse kosten bedragen circa € 58.000. Twee derde van de kosten komt ten laste van het provinciale jaarprogramma.

Accountant

Het contract met de accountant is in 2022 verlengd tot en met 31 december 2026. De jaarlijkse kosten bedragen circa € 60.000.

7. Aansprakelijkheidsstelling Bouwstoffenhandel De Rivierendriesprong Papendrecht B.V.

De Rivierendriesprong B.V. vordert van drie partijen, waaronder OZHZ, de schade die is ontstaan door de kosten die zij in haar ogen heeft moeten maken doordat zij in haar ogen noodgedwongen, door de in haar ogen onrechtmatige handelwijze van de bevoegde gezagen (i.c. gemeente Papendrecht, provincie Zuid-Holland en OZHZ) puin elders, extern, moest laten breken, en de schade die is ontstaan door de in haar ogen ten onrechte verbeurde lasten onder dwangsom. De ingestelde vordering bedraagt € 900.000, aangevuld met een aantal PM-posten. De Rivierendriespong heeft de drie partijen hoofdelijk aansprakelijk gesteld. De verzekeraar heeft inmiddels een voorziening getroffen voor het dekken van de te verwachten advocaatkosten.

Programmarekening 2023

De programmarekening 2023 sluit met een negatief saldo van - € 629.000. In vergelijking met de bijgestelde begroting bij de tweede bestuursrapportage (€ 536.000 nadelig resultaat) is er sprake van een nadeel van € 92.000.

Het cijfermatige beeld is hieronder weergegeven. Voor de analyse wordt verwezen naar deel I; Jaarverslag, hoofdstuk 1; Programmaverantwoording, paragraaf 1.5: “Wat heeft het gekost?”. De analyse maakt integraal onderdeel uit van de jaarstukken.

Resultatenrekening 2023

Programmarekening 2023 Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid	Realisatie 2022	Begroting 2023 primair	Begroting 2023 bijgesteld	Realisatie 2023	Begroting 2023 verschil
Baten					
Inwonerbijdrage	2.212	2.253	2.253	2.253	0-
Wettelijke taken	24.330	22.553	25.844	25.609	235-
Offerte- en subsidietaken	2.517	1.958	3.104	2.684	420-
Overige baten	28	-	107	263	155
Overige bijzondere posten	-	-	-	-	-
Totaal baten	**29.087**	**26.764**	**31.309**	**30.809**	**500-**
Lasten					
Personeelskosten	24.563	21.689	27.170	26.995	175-
Kapitaallasten	410	488	428	429	1
Ondersteuning SGD	1.700	1.725	1.744	1.749	5
Huisvesting	253	509	703	706	3
Overige bedrijfskosten	1.633	1.237	1.555	1.632	77
Additionele productkosten	1.161	1.105	1.128	886	242-
Onvoorzien	107	134	150	73	77-
Overige bijzondere posten	-	-	-	-	-
Totaal lasten	**29.826**	**26.887**	**32.878**	**32.470**	**408-**
Gerealiseerd totaalsaldo van baten en lasten	**739-**	**123-**	**1.569-**	**1.662-**	**92-**
Onttrekkingen aan reserves	856	123	1.150	1.150	0
Toevoegingen aan reserves	-	-	117	117	0
Gerealiseerd resultaat	**117**	**0**	**536-**	**629-**	**92-**
Waarvan algemeen dekkingsmiddel	*2.212*	*2.253*	*2.253*	*2.253*	*0-*

Bedragen x € 1.000

Incidentele baten en lasten

De baten en lasten zijn afhankelijk van de vraag en hebben doorgaans een structureel karakter, al kan de omvang variëren. Incidentele baten en lasten in 2023 zijn:

- Lagere baten vanwege een iets lagere productiviteit op de uitvoering van wettelijke taken (- € 235.000). Het betreft voornamelijk minder inzet op toezicht vanwege de hoge instroom van nieuwe medewerkers.

- Lagere overige baten voor adviezen en projecten dan structureel begroot (- € 420.000). Deze budgetten hebben een incidenteel karakter. Opdrachtgevers verstrekken op basis van een offerte of programma een opdracht voor een specifiek advies of onderzoek. Dit hangt met name samen met de lagere additionele productkosten, waardoor we ook minder kosten hoefden door te belasten aan de opdrachtgevers.

Algemene dekkingsmiddelen

De inwonerbijdrage (€ 2,53 mln.) is een lumpsum budget en kan worden beschouwd als een algemeen dekkingsmiddel.

Onvoorzien

De aanwending van de post onvoorzien is als volgt:

Onvoorzien	Begroting 2023	Realisatie 2023	Verschil
Dotatie verlofstuwmeer		45	
Dotatie verlofsparen		36	
Dotatie verliesvoorziening OHW		-8	
Totaal onvoorzien	**150**	**73**	**-77**

Bedragen x € 1.000

Aangezien de individuele posten niet zijn begroot is de begroting alleen op totaalniveau weergegeven.

Het verlofstuwmeer is toegenomen (€ 45.375). Hier is een relatie met de extra omzet in de loop van 2023, de verwachtte "hausse" aan aanvragen Omgevingswet waardoor aan het einde van het jaar geen verlof meer opgenomen mocht worden, en de krapte op de arbeidsmarkt voor bepaalde taakvelden. Dit is deels opgevangen door minder verlof op te nemen.

Daarnaast is sprake van spaarverlof, sinds 2022 een nieuw onderdeel van de arbeidsvoorwaarden in de CAO SGO. Hierbij is het spaarverlof gebaseerd op de uren die in 2023 daadwerkelijk zijn omgezet in spaarverlof (35.652) en waarvoor conform het uitgangspunt van de commissie BBV een voorziening moet worden gevormd. Voor een nadere toelichting op het verlofstuwmeer wordt verwezen naar de jaarrekening (2.2 overlopende passiva).

Op grond van de risicoanalyse van doorlopende projecten is de voorziening vanwege oninbaarheid verlaagd met circa € 7.958. In gevallen van oninbaarheid is veelal sprake van uren die zijn gemaakt op nog niet formeel bevestigde projecten of meerwerk op deze projecten.

3. Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid dagelijks bestuur
De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het dagelijks bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door het algemeen bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door algemeen bestuur op 30 november 2023 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het algemeen bestuur bepaald en bedraagt 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 977.610. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2023 van de Commissie BBV van november 2023.

Bevinding
Het dagelijks bestuur is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.

De geconstateerde afwijkingen zijn onder de verantwoordingsgrens.

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met het algemeen bestuur aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het dagelijks bestuur ook beschreven welke actie hij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

4. Wet normering topinkomens (WNT)

De WNT is van toepassing op OZHZ. Het voor OZHZ toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2023 € 223.000. Dit betreft het algemeen bezoldigingsmaximum.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling.

Gegevens 2023	
bedragen x € 1	**R. Visser**
Functiegegevens	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2023	[01/01] – [31/12]
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	171.420
Beloningen betaalbaar op termijn	20.718
Subtotaal	*192.138*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	223.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	
Bezoldiging	192.138
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.V.T.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.V.T.

Gegevens 2022	
bedragen x € 1	**R. Visser**
Functiegegevens	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2022	[01/01] – [31/12]
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	163.594
Beloningen betaalbaar op termijn	23.300
Subtotaal	*186.894*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	216.000
Bezoldiging	186.894

1d. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 1.900 of minder

De leden van het algemeen bestuur en dagelijks bestuur ontvangen geen bezoldiging.

Organisatie	AB	DB	Periode
Alblasserdam	De heer F.C. de Gier		1/1/2023 – 31/12/2023
Dordrecht	Mw. T.F. de Jonge	x	1/1/2023 – 31/12/2023
	De heer M.P.P.M. Merx		1/1/2023 – 31/12/2023
Gorinchem	De heer M. de Boer		1/1/2023 – 31/12/2023
Hardinxveld-Giessendam	De heer J. Nederveen	x	1/1/2023 – 31/12/2023
Hendrik-Ido-Ambacht	De heer R.J. Lafleur		1/1/2023 – 31/12/2023
Hoeksche Waard	De heer A. van der Wulp	x	1/1/2023 – 31/12/2023
Molenlanden	De heer J. Lock	x	1/1/2023 – 31/12/2023
Papendrecht	De heer A.J. Kosten		1/1/2023 – 31/12/2023
Sliedrecht	De heer R. Bijderwieden		1/1/2023 – 31/12/2023
Zwijndrecht	Mw. J.E.T.M. van Dongen		1/1/2023 – 31/12/2023
Provincie Zuid-Holland	De heer M. Stolk	x	Lid van het AB van 1/1/2023 - 5/7/2023 en van 5/9/2023 - 31/12/2023 Voorzitter en lid van het DB van 1/1/2023 - 5/7/2023 en van 30/11/2023 - 31/12/2023
	Mw. J. Baljeu		1/1/2023 – 5/7/2023
	Mw. M. van Leeuwen		5/9/2023 - 31/12/2023

2. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met dienstbetrekking die in 2023 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen.

5. Begrotingsrechtmatigheid

Het Controleprotocol voor de accountantscontrole op de jaarrekening 2023 geeft het afwegingskader voor het algemeen bestuur met betrekking tot de begrotingsrechtmatigheid.

Exploitatie

De programmarekening 2023 sluit met een negatief saldo van € 629.000. Ten opzichte van de tweede bestuursrapportage (€ 536.000) is er sprake van een nadeel van € 92.000. Per saldo is sprake van € 408.000 aan lagere lasten ten opzichte van de bijgestelde begroting 2023 in de tweede bestuursrapportage. De lagere lasten betreffen hoofdzakelijk de additionele productkosten (€ 242.000); de externe kosten die direct in rekening worden gebracht bij de opdrachtgevers. Hier staan direct gerelateerde lagere baten tegenover. Daarnaast is sprake van lager dan geraamde personeelskosten (€ 175.000). De kosten voor het vaste personeel waren € 118.000 lager, de inhuurkosten waren € 57.000 lager. De lagere personeelskosten hangen voor een deel samen met de iets lager dan geraamde omzet. De afwijking van de raming is ongeveer 0,5%. Conclusie is dat de gerapporteerde overschrijdingen onrechtmatigheid zijn maar niet verantwoord hoeven te worden in rechtmatigheidsverantwoording omdat ze onder de verantwoordingsgrens zijn. De onderschrijdingen leiden niet tot een begrotingsonrechtmatigheid.

Reserves

De onttrekkingen aan de reserves zijn binnen het afgesproken kader gebleven van de primaire begroting 2023, de eerste en tweede Begrotingswijziging 2023. In 2023 is in totaal een bedrag van € 1.032.758 aan de reserves onttrokken. In de primaire begroting was een bedrag van € 305.837 aan onttrekkingen geraamd. Bij Burap 1 en Burap 2 heeft het AB ingestemd met enkele begrotingswijzigingen tot extra onttrekkingen. De extra onttrekkingen uit de reserves dienden hoofdzakelijk ter dekking van het verwachte tekort in 2023 als gevolg van de stijging van de Cao-lonen en overige prijsstijgingen.

Investeringsuitgaven:

De investeringen zijn gepleegd op basis van bestuurlijke goedkeuring bij eerdere begrotingswijzigingen. De investeringen zijn hieronder weergegeven.

	Omschrijving	Beginstand krediet 2023	Krediet toevoegingen*	Investeringen 2023	Eindstand krediet 2023
a	Huisvesting	**-71.110**	96.110	10.682	14.318
b	ICT en audiovisuele investeringen	**3.281**	170.000	132.566	40.715
c	Meubilair	**-59.058**	79.058	11.177	8.823
d	Software	**18.964**	-	6.829	12.135
e	Bedrijfsmiddelen	**15.635**	-	-	15.635
f	Vaartuigen	**1.931.620**	-	678.380	1.253.239
TOTAAL		**1.839.332**	**345.168**	**839.634**	**1.344.865**

Bedragen × €

**krediettoevoegingen conform vastgestelde BURAP I en BURAP II 2023*

De totale realisatie op de investeringskredieten (€ 839.634) blijft binnen het totaal door het AB vastgestelde investeringskrediet, bestaande uit het krediet bij aanvang van het boekjaar 2023 en de doteringen in 2023 € 345.168). Derhalve is er in 2023 geen sprake van een onrechtmatigheden met betrekking tot de investeringskredieten.

Bijlage 1 Verbonden partijen

a) de naam en de vestigingsplaats;	Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, gevestigd te Dordrecht.
b) het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt;	De regeling is getroffen ter ondersteuning van de deelnemers en de regiogemeenten bij de uitvoering van hun taken op het gebied van het omgevingsrecht in het algemeen en de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht in het bijzonder, alsmede de taken op het terrein van vergunningverlening, handhaving en toezicht op grond van de in artikel 5.1 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht genoemde wetten.
c) het belang dat de provincie onderscheidenlijk de gemeente in de verbonden partij heeft in 2023;	De omzet betreft de realisatie 2023. Alblasserdam € 1.680.599,41 Dordrecht € 10.605.727,60 Gorinchem € 805.515,03 Hardinxveld-Giessendam € 478.755,95 Hendrik-Ido-Ambacht € 635.254,05 Hoeksche Waard € 1.952.958,35 Molenlanden € 1.947.539,05 Papendrecht € 851.206,62 Sliedrecht € 735.780,81 Zwijndrecht € 1.056.623,19 Provincie € 8.727.398,65 **TOTAAL** **€ 29.477.358,71**
d) de omvang van het eigen vermogen en het vreemd vermogen van de verbonden partij aan het begin en aan het einde van het begrotingsjaar;	*Eigen vermogen* verbonden partij aan het begin en einde van het begrotingsjaar: *31-12-2022 € 2.316.568* *31-12-2023 € 654.962* *Vreemd vermogen* verbonden partij aan het begin en einde van het begrotingsjaar: *31/12/2022 € 5.973.099* *31/12/2023 € 7.507.119*
e) de omvang van het financiële resultaat van OZHZ in het begrotingsjaar.	Het resultaat voor het jaar 2023 bedraagt € -628.544.

Bijlage 2 Overzicht taakvelden

Taak veld	Omschrijving	Begroting			Begroting na wijziging			Realisatie			Verschil met begroting na wijziging		
		Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
0.	**Bestuur en ondersteuning**												
0.4	Overhead	1.324	5.816	-4.492	1.478	7.116	-5.638	1.399	7.181	-5.782	-79	65	-144
0.5	Treasury	0	0	0	87	0	87	228	0	228	141	0	141
0.8	Overige baten en lasten	0	134	-134	20	150	-130	16	81	-65	-4	-69	65
0.10	Mutaties reserves	123	0	123	1.150	117	1.033	1.150	117	1.033	0	0	0
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	0	0	537	0	537	629	0	629	92	0	92
1.	**Veiligheid**												
1.2	Openbare orde en veiligheid	1.012	718	294	1.183	879	304	1.186	887	299	3	8	-5
2.	**Verkeer, vervoer en waterstaat**												
3.	**Economie**												
4.	**Onderwijs**												
5.	**Sport, cultuur en recreatie**												
6.	**Sociaal domein**												
7.	**Volksgezondheid en milieu**												
7.4	Milieubeheer	18.847	16.258	2.589	22.020	19.889	2.131	22.081	20.072	2.009	61	183	-122
8.	**Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing**												
8.3	Wonen en bouwen	5.581	3.961	1.620	6.521	4.845	1.676	6.539	4.890	1.649	18	45	-27
Totaal taakvelden		**26.887**	**26.887**	**0**	**32.996**	**32.996**	**0**	**33.228**	**33.228**	**0**	**232**	**232**	**0**

Samenvattend

Taak veld	Omschrijving	Begroting			Begroting na wijziging			Realisatie			Verschil met begroting na wijziging		
		Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
0.4	Overhead	1.324	5.816	-4.492	1.478	7.116	-5.638	1.399	7.181	-5.782	-79	65	-144
0.5	Treasury	0	0	0	87	0	87	228	0	228	141	0	141
0.8	Overige baten en lasten	0	134	-134	20	150	-130	16	81	-65	-4	-69	65
0.10	Mutaties reserves	123	0	123	1.150	117	1.033	1.150	117	1.033	0	0	0
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	0	0	537	0	537	629	0	629	92	0	92
1.2	Openbare orde en veiligheid	1.012	718	294	1.183	879	304	1.186	887	299	3	8	-5
7.4	Milieubeheer	18.847	16.258	2.589	22.020	19.889	2.131	22.081	20.072	2.009	61	183	-122
8.3	Wonen en bouwen	5.581	3.961	1.620	6.521	4.845	1.676	6.539	4.890	1.649	18	45	-27
Totaal taakvelden		**26.887**	**26.887**	**0**	**32.996**	**32.996**	**0**	**33.228**	**33.228**	**0**	**232**	**232**	**0**

Bedragen *x € 1.000*

Bijlage 3: verantwoordingsinformatie over specifieke uitkering

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-02-2024											
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator			
IenW	E83B	**Tijdelijke regeling specifieke uitkering bodem 2022** SiSa tussen medeoverheden	Hieronder per regel één provincie(code) of gemeente(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die provincie of gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E83B/01*	Projectnaam / nummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E83B/02*	Besteding (jaar T) per project *Aard controle R* *Indicator: E83B/03*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) per project *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E83B/04*	Project afgerond (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E83B/05*				
	1	030008 Provincie Zuid-Holland	Gasfabriek `s Gravendeel (Binnenmaas)	€ 0	€ 23.637	Nee					
	2	030008 Provincie Zuid-Holland	Kade 22 Piershil	€ 0	€ 26.276	Nee					
	3	030008 Provincie Zuid-Holland	Van der Seijde Strijen	€ 0	€ 30.291	Nee					
	4	030008 Provincie Zuid-Holland	Margrietweg Nieuwpoort	€ 0	€ 6.742	Ja					
	5	030008 Provincie Zuid-Holland	Weiland a/d Langeweg Nieuw-Beijerland	€ 0	€ 2.850	Ja					
	6	030008 Provincie Zuid-Holland	Graafland 63 Groot-Ammers	€ 0	€ 9.295	Ja					
	7	030008 Provincie Zuid-Holland	Veerdam Papendrecht	€ 0	€ 11.065	Nee					
	8	030008 Provincie Zuid-Holland	Vml. Gasfabriek Sliedrecht	€ 0	€ 13.852	Nee					
	9	030008 Provincie Zuid-Holland	Uitvoer bodemsaneringen diffuus lood in regio Zuid-Holland Zuid. Betreft hier de aanpak speelplaatsen in kader van diffuus lood én de afronding pilot Kinderdijk	€ 0	€ 138.608	Nee					
	10	030008 Provincie Zuid-Holland	Onderzoeksvoorstel naar heterogeniteit van voorkomen van PFAS en gedrag van PFAS in boven- en ondergrond	€ 0	€ 2.854	Nee					
	11	030008 Provincie Zuid-Holland	PFAS bronnenonderzoek	€ 0	€ 4.252	Nee					
		Kopie projectnaam / nummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E83B/06*	Uitvoering is volgens aanvraag uitgevoerd (Ja/Nee), zo nee geef in indicator 09 de reden aan *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E83B/07*	Optionele toelichting. Verplicht als bij 08 nee is ingevuld *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E83B/08*							
	1	Gasfabriek `s Gravendeel (Binnenmaas)	Ja								
	2	Kade 22 Piershil	Ja								
	3	Van der Seijde Strijen	Ja								
	4	Margrietweg Nieuwpoort	Ja								
	5	Weiland a/d Langeweg Nieuw-Beijerland	Ja								
	6	Graafland 63 Groot-Ammers	Ja								
	7	Veerdam Papendrecht	Ja								
	8	Vml. Gasfabriek Sliedrecht	Ja								
	9	Uitvoer bodemsaneringen diffuus lood in regio Zuid-Holland Zuid. Betreft hier de aanpak speelplaatsen in kader van diffuus lood én de afronding pilot Kinderdijk.	Ja								
	10	Onderzoeksvoorstel naar heterogeniteit van voorkomen van PFAS en gedrag van PFAS in boven- en ondergrond	Ja								
	11	PFAS bronnenonderzoek	Ja								
		Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E83B/09*									
		Nee									
IenW	E93	**Regeling specifieke uitkering Interbestuurlijk programma VTH**	Totale besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E93/01*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E93/02*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E93/03*						
		€ 447.810	€ 455.656	Nee							
		Naam activiteit *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E93/04*	Besteding (jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E93/05*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E93/06*							
	1	Subsidieaanvraag	0	€ 951							
	2	Aanleveren van data voor het IBP op verzoek van ODNL	€ 28.408	€ 29.549							
	3	Activiteiten gericht op de implementatie van de Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingswet	€ 305	€ 686							
	4	Activiteiten in afstemming met ODNL die verband houden met de door ODNL op te zetten en uit te voeren landelijke arbeidsmarktcampagne.	€ 54.576	€ 54.576							
	5	Deelname aan werk- en projectgroepen van het IBP.	€ 163.622	€ 168.852							
	6	Opstellen en uitvoeren van implementatiepro-gramma voor het werkgebied van de omgevings-dienst van de risicoanalyse en het uitvoerings- en handhavingsplan.	€ 131.933	€ 131.933							
	7	Participeren in het onderzoek onder het IBP gericht op het ontwikkelen van één risicoanalyse en uitvoerings- en handhavingsplan per omgevings-dienst.	€ 8.807	€ 8.807							
	8	Scholing en opleiding voor verbetering van de kwaliteit van de uitvoering van de VTH-taken	€ 43.757	€ 43.757							
	9	Voorbereiden en uitvoeren van de (pilots van de) visitaties bij omgevingsdiensten en meewerken aan evaluatie van de pilots.	€ 16.545	€ 16.545							
	10										

IenW	**E97B**	**Tijdelijke regeling specifieke uitkering bodem 2023** SiSa tussen medeoverheden	Hieronder per regel één provincie(code) en/of gemeente(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die provincie of gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E97B/01*	Projectnaam / nummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E97B/02*	Besteding (jaar T) per project *Aard controle R* *Indicator: E97B/03*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) per project *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E97B/04*	Project afgerond (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E97B/05*	
		1	030008 Provincie Zuid-Holland	Gasfabriek `s Gravendeel (Binnenmaas)	€ 8.090	€ 31.727	Ja	
		2	030008 Provincie Zuid-Holland	Kade 22 Piershil	€ 21.767	€ 48.043	Ja	
		3	030008 Provincie Zuid-Holland	Van der Seijde Strijen	€ 75.230	€ 105.521	Nee	
		4	030008 Provincie Zuid-Holland	Veerdam Papendrecht	€ 18.410	€ 29.475	Ja	
		5	030008 Provincie Zuid-Holland	Vml. Gasfabriek Sliedrecht	€ 47.275	€ 61.127	Ja	
		6	030008 Provincie Zuid-Holland	Uitvoer bodemsaneringen diffuus lood in regio Zuid-Holland Zuid.	€ 33.463	€ 172.071	Ja	
		7	030008 Provincie Zuid-Holland	Onderzoeksvoorstel naar heterogeniteit van voorkomen van PFAS en gedrag van PFAS in boven- en ondergrond	€ 15.501	€ 22.606	Ja	
			Kopie projectnaam / nummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E97B/06*	Uitvoering is volgens aanvraag uitgevoerd (Ja/Nee), zo nee geef in indicator 08 de reden aan *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E97B/07*	Optionele toelichting. Verplicht als bij 07 nee is ingevuld *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E97B/08*			
		1	Gasfabriek `s Gravendeel (Binnenmaas)	Ja				
		2	Kade 22 Piershil	Ja				
		3	Van der Seijde Strijen	Ja				
		4	Veerdam Papendrecht	Ja				
		5	Vml. Gasfabriek Sliedrecht	Ja				
		6	Uitvoer bodemsaneringen diffuus lood in regio Zuid-Holland Zuid.	Ja				
		7	Onderzoeksvoorstel naar heterogeniteit van voorkomen van PFAS en gedrag van PFAS in boven- en ondergrond	Ja				
			Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E97B/09*					
			Nee					
EZK	**F21**	**Eenmalige specifieke uitkeringen ten behoeve van extra ondersteuning voor toezicht op en handhaving van de energiebesparingsplicht**	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: F21/01*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: F21/02*	Wordt voldaan aan het bepaalde in artikel 6, tweede lid van de Regeling (ja/nee) *Aard controle R* *Indicator: F21/03*	Wordt voldaan aan het bepaalde in artikel 6, zesde lid, van de Regeling (ja/nee) *Aard controle D2* *Indicator: F21/04*	Eindverantwoording (ja/nee) *Aard controle R* *Indicator: F21/05*	
			247.840	247.840	Ja	Ja	Nee	

T: +31 (0)10 24 24 600
E: rotterdam@bdo.nl
www.bdo.nl

BDO Audit & Assurance B.V.
Postbus 4208, 3006 AE Rotterdam
Weena 764, 3014 DA Rotterdam
Nederland

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

RA3322

Aan: het algemeen bestuur van Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2023 van Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid te Dordrecht gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van de baten en lasten over 2023 en van het vermogen van Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid op 31 december 2023 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

De jaarrekening bestaat uit:

- het overzicht van baten en lasten over 2023;
- de balans per 31 december 2023;
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen, waaronder de rechtmatigheidsverantwoording van het dagelijks bestuur over de financiële rechtmatigheid van baten, lasten en balansmutaties over 2023;
- de SiSa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke; en
- de bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 30 november 2023 en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2023 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie ‘Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening’.

Wij zijn onafhankelijk van Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Statutair gevestigd te Eindhoven en ingeschreven in het handelsregister onder nummer 17171186.
BDO Audit & Assurance B.V. is lid van BDO International Ltd, een rechtspersoon naar Engels recht met beperkte aansprakelijkheid, en maakt deel uit van het wereldwijde netwerk van juridisch zelfstandige organisaties die onder de naam “BDO” optreden.
BDO is de merknaam die wordt gebruikt ter aanduiding van het BDO netwerk en van elk van de BDO Member Firms.

B. Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden bezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op EUR 314.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2023. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij aan het algemeen bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de EUR 15.700 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, SiSa- of WNT-redenen relevant zijn.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2023 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6 sub a WNT en artikel 5 lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

C. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

De jaarstukken omvatten andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. De andere informatie bestaat uit:

- Jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

D. Verklaring betreffende overige door wet- of regelgeving gestelde eisen

Ingevolge artikel 213 lid 3 (b) van de Gemeentewet hebben wij onderzocht of de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen als bedoeld in artikel 17 van de Financiële-verhoudingswet (hierna: de specifieke uitkeringen) rechtmatig tot stand zijn gekomen. In de jaarrekening is verantwoordingsinformatie opgenomen over deze specifieke uitkeringen (de SiSa-bijlage).

Naar ons oordeel zijn de baten en lasten, alsmede de balansmutaties over 2023 met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet - Regeling Informatieverstrekking SiSa.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen, in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet - de Regeling Informatieverstrekking SiSa. In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Het is onze verantwoordelijkheid een redelijke mate van zekerheid te krijgen voor ons oordeel ingevolge artikel 213 lid 3 (b) van de Gemeentewet. Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) en de Nota Verwachtingen Accountantscontrole 2023, zoals opgenomen in de Nota procedure aanlevering SiSa-verantwoordingsinformatie 2023 in bijlage 2 van de Regeling Informatieverstrekking SiSa. Wij hebben bij de controle van de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen dezelfde materialiteit toegepast als bij de controle van de jaarrekening.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren of de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

E. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het door het algemeen bestuur vastgestelde normenkader d.d. 30 november 2023 en voor het getrouw toelichten van de financiële rechtmatigheid in de jaarrekening.

In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen en afwegen of de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de financiële risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het vaststellen van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid en het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 30 november 2023, het Controleprotocol WNT 2023, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan omtrent de financiële positie. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen echter van materiële betekenis zijn voor de financiële positie van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Rotterdam, 28 mei 2024

BDO Audit & Assurance B.V.
namens deze,

Digitaal ondertekend door:
Marc Steehouwer
May 28 2024 7:20 PM +02:00

C.M. Steehouwer MSc RA
